STAD

Dört renkli zengin münderecatlı ve 12 sahife olarak yarın intişar edecektir.
Fiatı (5) kuruş
Gelecek haftaki nüshasında sabık Futbol ajanının şayani dikkat seri makalelerini takib edeceksiniz.

Cumhuriyet

İSTANBUL — CAĞALOĞLU
Telgraf ve mektub adresi: Cumhuriyet, İstanbul - Posta kutusu: İstanbul. No. 246
Telefon: Başmuharrir: 22366. Tahrir heyeti: 24298. İdare ve matbaa kısmı: 24299 - 24290

17 nci yıl sayı: 5881

Pazar 22 Birincikânun 1940

SÜTERKAL
TOZ HALİNDE SOĞUK TUTKAL
Bütün doğrama, mobilye, kristal malzemenin yapıştırılmasında yegâne millî tutkaldır.
TAKLİDLERİNDEN SAKININIZ.
Bursa Süt Tozu Fabrikası

Adriyatikte İngiliz Donanması

İngiliz donanmasının Avlonya sukutunu beklemeden Adriyatiğe girmesi, harb tarihinin büyük ehemmiyetle ve büyük takdirlerle kaydedeceği bir strateji ve cür'etkârlık şaheseridir. Akdenize tesahub etmek iddiasında bulunan İtalyaya, bu suretle, bir İtalyan gölü saydığı Adriyatikte bile rahat ve huzur olmadığı gösterilmiştir.

Biz İngiliz donanmasının Adriyatiğe girmesini bekleyorduk, fakat bu kadar çabuk değil. İngiliz donanması hiç kimsenin ummadığı bir zamanda Adriyatiğe girerek Avlonya ve Dracı bombardıman etmekle müteşebbis hareketin en parlak ve en şaşırtıcı cür'et örneğini vermiş oldu.

İtalyanın Arnavudluğu işgal etmiş olmasının türlü sebebleri arasında en ileri ehemmiyeti haiz olmak üzere hiç şüphesiz şu sebeb de vardı: Otranto ile Avlonyada karşılıklı olarak vücude getirilmiş olacak tahkimatla Adriyatiğin ağzını dışarıdan gelebilecek büyük bir donanmaya karşı kapamak ve böylelikle Adriyatiği hakikaten emin bir İtalyan gölü haline getirmek. Sadece kendi haline bile bırakılsa denizaltı, mayın ve hava kuvvetlerile yapılacak bir müdafaa sayesinde Adriyatik zaten kolay kolay girilip çıkılmaz bir deniz sayılabilirdi. Fakat bu denizin bu tedafüi kabiliyetleri bir de karşılıklı her iki sahilin en dar yeri olan Otranto - Avlonya arasının tahkimile teyid olunursa artık oraya hemen hiç de girilemez diye hükmolunabilirdi. Otranto ile Avlonyaya bu maksadla uzun menzilli toplar yerleştirilmiş olacağını bir hakikat olarak kabul etmek lâzımdır. İtalyanların bu zaruri olduğu kadar basit tedbire müracaat etmemiş oldukları kabul edilemez.

Bu hesaba binaendir ki biz Arnavudluk işinin bitirilmesi için aklımızca Beratla Avlonyanın Yunan kuvvetleri tarafından işgal olunmalarını beklemeğe koyulmuştuk. Bilhassa Avlonyanın iskatını takib edecek askeri hareketlere deniz kuvvetlerinin de iltihak edeceğini farzediyor ve böylelikle ondan sonrası için Arnavudluktaki muharebelerin Yunanistan lehine nihayet bulmaktan ibaret mukadder akıbetine sür'atle gideceğini şüphesiz sayıyorduk. Avlonya maniası bertaraf edilmiş olduktan sonra müttefiklerin deniz kuvvetleri nispetle daha kolay olarak Adriyatiğe dahil olabileceğinden artık ondan sonra Arnavudluktaki İtalyan ordusu bekiyyesine ricat hattının kesilmesile tamamen mahvolmak istemezse, Dünkerk'teki İngiliz-Fransız ricatine benzeyen bir tehlikile bir an önce Arnavudluktan kaçıp kurtulmağa çalışmaktan başka yapacak iş kalmazdı.

Arnavudlukta cereyan etmekte olan askeri hareketlerde İtalyanlar için Skombi nehri şimalinde bir müdafaa hattı tutmak imkânını düşünen bazı mütalealara tesadüf ediyorduk. Bizce Avlonyanın sukutundan sonra böyle bir müdafaa hattı tutmağa imkân olmıyacağı muhakkaktır: Bilhassa biraz yukarıda izah ettiğimiz sebeblerden dolayı, Avlonyanın sukutu Adriyatiğin Arnavudluk sahillerini Yunan - İngiliz deniz kuvvetlerine açacak ve İtalyanın Arnavudlukla deniz muvasalasını tamamen kesmese bile o kadar zor bir hale sokacaktı ki onun varlığile yokluğu bir sayılmak yanlış olmazdı artık.

O kadar ki bu takdirde İngiliz - Yunan deniz kuvvetlerinin mütebaki Arnavudluk sahillerinden istenilen yerlere ihrac hareketleri yapmaları bile mümkün olacağından Avlonyanın sukutunu müteakib İtalyanlara göre en akıllıca olduğu kadar bizce en zaruri de olan yegâne iş Arnavudluğu bırakıp kaçmak olabilirdi.

İngiliz donanması Avlonyanın sukutunu beklemeden Adriyatiğe girdi ve kimsenin ummadığı bu cür'etkâr hareketle normal hesabların dahi altını üstüne getirdi.

YUNUS NADİ

[Arkası sahife 5 sütun 4 te]

Namık Kemal ihtifali

Bütün memleket, büyük vatan şairinin hatırasını andı

Dünkü Üniversitede yapılan merasimi Rektör Cemil Bilsel açarken ve Profesör Halide Edible, Ziyaedden Fahri hitabelerini irad ediyorlar. (Yazısı 4 üncü sahifemizde)

Limanımızda vukubulan iki kaza

Evvelki gece limanımızda iki kaza olmuştur. Bu kazalardan birisi Kadıköy diğeri de Kuruçeşme önlerin olmuştur.

Kadri Azbeğin idaresindeki Hikmet adındaki motör Mühürdar önlerinde kayalara bindirmiş ve kaptan istimdada başlamıştır. Yetişen liman ve zabıta motörleri parçalanan motörden kaptanı kurtarmışlardır.

Kuruçeşme önünde de Kaplan vapuru petrol yüklü Zafer motörüne çarpmıştır. Kaplanın motöre çarpması üzerine 1000 teneke petrol ve 500 teneke benzinle birçok varil denize dökülmüş, motör batmıştır. Denize dökülen gaz ve petrol tenekelerinden pek azı kurtarılabilmiştir.

TEPEDELEN VE KİLİSSURA ATEŞ YAĞMURU ALTINDA

İtalyanlar Palermo koyundan da kaçıyor

Yunanlılar yeni mevzilerle 600 esir daha aldılar

Atina 21 (a.a.) — Yunan orduları başkumandanlığının dün akşam neşrettiği 55 numaralı tebliğ:

Lehimize neticelenen bir muharebeden sonra yeni mevziler zaptettik. Düşmandan, aralarında bir de albay bulunan bir miktar subay ve er esir aldık. Mühim miktarda harb malzemesi ve iki batarya top elimize geçmiştir.

Bir sürü esir daha alındı

Atina 21 (a.a.) — Resmî Yunan sözcüsünün beyanatına göre, Tepedelen ve Kiisura dün akşam Yunan topçusunun ateşine uğramıştır. Yunanlılar, Drinos vadisinin biraz şimalinde çok şiddetli muharebeler neticesinde memnuniyet verici ilerlemeler kaydetmişlerdir. Bu mıntakada Yunanlıların eline 600 İtalyan subay ve eri esir düşmüştür.

Daha şimalde ileri hareketi devam etmiş ve yeni tepeler zaptolunmuştur.

Havaların fena oluşu Yunan taarruzunu işkâl etmektedir.

İtalyan tayyareleri, kızılhaç işaretini açıkça taşıyan bir hastaneyi bombardıman etmiştir.

İtalyan esirleri, siyahgömleklilerin kendi arkadaşları arasında nasıl hafiyelik yaptıklarını anlıyorlar.

«Tas» ın verdiği tafsilât

Atina 21 (a.a.) — Tass Ajansı bildiriyor:

Gazeteler, İtalyanların Palermo ko -

[Arkası sahife 5 sütun 6 da]

Lord Halifaks Vaşington'a sefir giderse...

M. Eden'in Hariciye Nazırı olması muhtemel

Harbiye Nazırı M. Eden, binbaşı üniformasile

Londra 21 (a.a.) — Times gazetesinin parlemento muhabiri, Hariciye Nazırı Lord Halifaks İngilterenin Amerika büyük elçiliğine tayin edildiği takdirde yerine Harbiye Nazırı Eden'in getirilmesi ihtimali olduğunu bildirmektedir.

HARB VAZİYETİ

İtalyaya vurulan ağır darbeler

Harekâtı idare edenler, İtalyayı göz açtırmadan bunaltmağa çalışıyorlar

İngilizlerin İtalyanları nasıl sıkıştırdıklarını anlamak için, yalnız dünkü gazetelerdeki resmi tebliğlere bir göz atmak kifayet eder. Şu bir kaç gün içinde, İngiliz donanmasının Adriyatik denizine girmesinden, Avlonyanın denizden ve havadan, Brendizi'nin yalnız havadan bombardımanından başka, Libyada İtalyanların Benina hava üssü, Bardia ve Derne limanları, Tobruk yolu, Şarki Afrika İtalyan müstemlekelerinden Metemma ile Kassala civarındaki iki mevki de bombalanmıştır.

[Arkası sahife 5 sütun 4 te]

Yunan Kralı Majeste Jorj İngiliz hava kuvvetleri kumandanlarile konuşuyor

ROOSEVELT'İN ÇOK MÜHİM BİR KARARI

Tayyare imalâtının yüzde 70 i İngiltereye verilecek

Nevyork 21 (a.a.) — D. N. B.:

Vaşingtondan haber verildiğine göre, Roosevelt, Amerikada imal edilen tayyarelerin yüzde ellisi yerine yüzde yetmişinin İngiltereye verilmesine karar vermiştir.

Nevyork 21 (a.a.) — Roosevelt'in Amerikan harb istihsalinden yüzde ellisinin İngiltereye verilmesi hakkında tespit ettiği nispet, İngiltereye yardımın teşrii arzusu ile terkedilmiştir. Teşrinisani ayında Amerika Birleşik devletlerinde inşa olunan her on tayyareden dokuzu, İngiltereye hareket etmiş ve yalnız bir tanesi Amerikan ordusuna verilmiştir. Salâhiyettar Vaşington mahfilleri, bu keyfiyeti bugün ifşa etmişlerdir.

Roosevelt Mareşal Petain'e bir mektub gönderdi

Vaşington 21 (a.a.) — Roosevelt, dün akşam gazetecilerle yaptığı toplantıda, Vichy büyük elçiliğine tayin edilmiş olan Amiral Leahy'nin, Mareşal Petain'e kendisinin hususî bir mesajını götürmekte olduğunu bildirmiştir. Roosevelt, Mareşala yazdığı bu hususî mektubda, Amiralın kendisinin çok eski dostlarından birisi olduğunu ve Mareşal nezdinde de hüsnükabul göreceğinden emin bulunduğunu bildirmektedir.

İTALYADA KARIŞIKLIK BAŞLAMIŞ

Romada ve vilâyetlerde faşistlerle halk arasında arbedeler oldu

Londra 21 (a.a.) — Müstakil Fransız ajansı bildiriyor:

News Chronicle gazetesinin Lizbon muhabirinden alınan bir habere göre İtalyada ciddî kargaşalıklar başgöstermiştir. Romada ve sair bazı şehirlerde faşistlerle, faşist aleyhtarları arasında arbedeler vukua gelmiştir.

Maamafih halen Mussolini için halkın isyanından ziyade faşist partisile ordu arasında çıkan ihtilâfın ehemmiyeti vardır. Bu ihtilâfa sebeb bir taraftan sevkülceyş hatlarının işlenmesi, diğer taraftan da bazı generallerin azledilmesidir.

Japon kabinesinde istifalar

Tokyo 21 (a.a.) — Stefani: Japonya Dahiliye ve Adliye Nazırları istifa etmiş ve Dahiliye Nezaretine Hiranuma ve Adliye Nezaretine de Yanagava tayin edilmişlerdir.

Millî Şefimiz

Dün İngiliz Büyük Elçisini kabul buyurdular

Ankara 21 (a.a.) — Reisicumhur İsmet İnönü, dün öğleden sonra saat 16 da Çankayadaki köşklerinde İngiltere büyük elçisi Sir H. Knçtchbull - Hugessen'i kabul buyurmuşlardır. Mülâkatta Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu da hazır bulunmuştur.

İngiliz tayyareleri tarafından bombardıman edilen Rodostan bir manzara: Hükûmet konağı önünde zırhlı arabalar..

BARDİA'DA

İtalyan kıtaatı söküp çıkamadı

Muhasaradaki 10 ncu ordu fena vaziyette - Tobruk yolu temizleniyor

Kahire 21 (a.a.) — Ortaşark kuvvetleri umumî karargâhının tebliği:

Bardia istihkâmlarını müdafaa eden düşman kuvvetleri top ateşimizin tesiri altında sarsılırken gittikçe takviye edilen kuvvetlerimiz garb ve şimali garbî mıntakalarını temizlemeye devam etmektedir. Yeniden dört top ve 900 esir aldık.

Sudan hududunda müfrezelerimiz taarruz faaliyetlerini devam ettirmişlerdir.

Kenya cephesinde değişiklik yoktur.

[Arkası sahife 5, sütun 5 te]

ONİKİ ADALAR

Dün şiddetle bombalandı

İngiliz tayyareleri, bütün Alman üslerinin de bombardımanına devam ediyor

Londra 21 (a.a.) — Akdeniz donanması başkumandanlığı aşağıdaki mesajı göndermiştir:

Donanmaya mensub tayyareler 17 kânunuevvel sabahı Rodos, Stampalya, Kirpe adalarına hücum etmişlerdir. Fena hava şartları yüzünden bambardıman neticesinin tayini güç olmuşsa da yangınlar çıktığı görülmüştür. Tayyarelerimiz üslerine dönmüştür.

İtalya üzerinde

Atina 21 (a.a.) — İngiliz hava kuvvet-

[Arkası sahife 5 sütun 3 te]

Birkaç sözle

Fikir göçebeliği

Namık Kemal'e dair esaslı bir fikir edinmek isteyen titiz bir arkadaş, kendisine bir kaç kitab tavsiye etmemi istedi. Bu hususta fazla malûmatım olmadığını şüphesiz biliyordu. Fakat mesleğim icabı her muhitle temasta bulunduğumdan, Namık Kemal için şimdiye kadar ne yazılmışsa kolayca öğrenebilirdim.

Türk edebiyatını en iyi bilen üstadlardan bir kaçına sordum: Netice olarak bana şunu söylediler: «—Büyük Vatan şairinin hayatı ve eseri hakkında, çoğu broşür, konferans, makale serisi olmak şartile şimdiye kadar on, on beş kadar kitab basılmıştır. Fakat bunlardan ancak ikisi veya üçü nisbî bir kıymet ifade edebilir. Üsttarafı ele alınmağa bile değmez.»

Doğumunun yüzüncü yılını kutladığımız Namık Kemal, aramızdan ayrılalı tam elli bir sene olduğu halde, bu müddet zarfında ona karşı gösterdiğimiz ilmî kayıdsızlık beni ürküttü. Düşündüm ki bu adam Türk fikir hayatının en tanınmış, en popüler bir simasıdır. «Hürriyet» dendiği zaman, «Vatan» dendiği zaman çocukların bile aklına gelen ilk isim Namık Kemal olur. Millete bu derece işlemiş bir büyüğümüze dair yarım asrın kocaman çemberinden biz ancak üç eser -o da nisbî kıymette- çıkarabildikse ya Şinasi, ya Mithat Paşa, ya ötekiler için ne yaptık?

Çok sevdiğim bir garb san'atkârı hakkında şimdiye kadar elli cildden fazla kitab gördüğümü hatırlıyor ve bu geriliğimizden utanıyorum.

Çadır göçebeliğine asırlardır nihayet verdiğimize göre, fikir göçebeliğinden de artık bir an önce kurtulmalıyız.

N.

Bütün Akdeniz ve Afrikada İtalyan tayyareciliğine büyük darbeler indiren İngiliz hava filolarından biri harekete hazırlanıyor

Namık Kemal

Hakkında ufak notlar

— 2 —

İki Padişahtan korkmıyan Namık Kemal örümcekten korkardı

Bir örümcek

Yazan: ***Mithat Cemal***

Belki dersiniz ki ayda yüz on altın alan Sakız mutasarrıfının ev eşyası kim bilir, ne nadide şeylerdi. Doğrudur, aylığına göre eşyası görülmemiş şeydi: Birkaç ot minder, birkaç basma örtü, birkaç sandalye... «İbret» ten ayda üç yüz altın kazanan edebiyat inkılâbcısının ölmezden elli gün evveline kadar, evinde bir yazı takımı yok. 20 Teşrinisani 1304 te ölecek olan Namık Kemal 1 Teşrinisani 1304 te babasına şöyle yazıyordu: «Velinimet, kalemler pek güzel. Fakat bir maktacık daha isterim. Hükûmet konağında bir yazı takımım var. Evde de bir yazı takımı tertib etmek istiyorum.» O,

Etmedim ikbali zillet cûy-i-dehre iltifat
Talihimden gördüğüm bir iltifatın rağmine

Diyebilirdi. Rütbe, nişan, para istemediği doğrudur. Fakat kalem, kalemtıraş, makta... Bu oyuncakları babasından yalvararak isterken yedi sekiz yaşındadır. Simsiyah kalem en büyük aşkıdır. Çünkü «Arab köle» sarışın olamazdı. Fakat siyah olduğu halde iyi yazmıyan kaleme, umumî kadına vasıtalık eden müteredditye kullanılan kelimelerle söver. Ve ona inad kumral kalem kullanır. [1].

Düşmanının bile ikbalini kıskanmaz. Fakat kendi oğluna kendi babasının gönderdiği Aşki kalemtıraşını kıskanır, bir tane de kendine ister: «İhsan buyurulan kalemler geldi. Pek güzel şeyler. Hele içlerinde üç tane kalın kalem var, işte kalem de olursa o kadar olur. Fakat ben size bir şey söyleyeyim mi, kalemle filân kanaat etmem, Aşkî kalemtıraşı isterim vesselâm - Babasına mektubundan, 15 Haziran 99 -»

Ama her gönderilen kalemi de beyenmez. Ve «günde lâakal yüz satır yazı yazan» edebiyat inkılâbcısı «Bey baba» sına fena kalemler için sitemler eder. [2].

Bir aşkı ve ıstırabı da kütüpanesi... Kolay kızmaz, ve kızmak icab ettiği zaman «Şimdi öfke teşrif edecek hal» diyerek, bir türlü gelmiyen öfkesile eğlenir. Fakat kütüpanesine dokunuldu mu, sahici kızar, ve bütün öfkeli anlarında olduğu gibi burnundan kan gelmesi mümkündür. Öfkesinin mevzularından biri kütüpanesidir. Zavallı kütüpanesi de uşakların ellerinden neler çekmez ki... «Eşekten farkı biraz kabaca telâffuzdan ibaret olan uşaklar kitapları toplamışlar, kütüpanemin bulunduğu odaya götürmüşler. Kendi kendilerine tertibat icrasına kalkmışlar. Bir üç bin cildden ibaret kitabımı, vazıları ufkî olmak ve isimlerini havi olan cihetleri duvara gelmek üzere gözlere doldurmuşlar. Odaya girdikçe sinirlerime dokunuyor, bir kitab bulmağa muktedir olamıyorum. - Sami Paşa zade Halim Beye 8 Teşrinievvel 99 tarihli mektubundan -»

«Bir kitab» dediği Halim Beye vadettiği fransızca «Türkistan tarihi» dir, bulmaya çalışıyor, kabil değil. Artık kızacak. Fakat tam o anda duvarın köşesinde bir örümcek görüyor, ödü kopuyor, ve korku öfkeyi unutturuyor.

İki padişahtan korkmayan Namık Kemal örümcekten korkardı.

Baba ve evlâd

Babası mektublarında, Kemale, kendisinin arkadaşı olmak imkânlarını veren hasbihaller yapar. Namık Kemal de bu hasbihallere en lâübali şeyleri sokar: «Vulâti izam dedim de hatırıma geldi, Akif Paşa hazretleri [3] otuz sekiz tarihinde [4] tevellüd ettiklerini beyan ediyorlardı, şimdi on sekiz yirmi yaşında bir odalık arayorlar, nazar değmesin ama bu eski topraklar ne eski şeymiş... - Babasına mektubundan, 17 Kânunuevvel 303 -» Arkadaş lisanile babasına rakı gönderir: « . . . Rakıyı Avusturya vapurile göndermiştim. Evrakı melfuftur. Yeni olduğundan bulanık olurmuş, kusur addolunmamalı imiş, bu kadar zaman ayyaşlık ettim, bunu da işitmemiş idim. - Babasına mektubundan, 10 Eylûl 304 -» Hasılı babasına yazdığı bu mektublarda torunile eğlenir [5] dedesini tenkid eder. [6].

Bu yazılara bakan sanır ki acaba babasına karşı hürmetini mi unutuyor? Acaba babasına bile edebiyatta ve politikadaki mevkiinden mi bakıyor? Halbuki yazı âlemindeki ehemmiyetini babasına karşı bilmez, ve babasının önünde daima çocuktur. Bir gün Ekremi Avrupada mı okutmalı, burada mı? Fikrinden çıkan bir mesele babasile aralarını açar, o sırada bu münakaşanın mektublarından birini babasına Kemal, birine dikte ettirerek gönderir (halbuki babasına hep kendi elile yazardı.), babası kırılır. O zaman Kemal hayatındaki en büyük teessürlerden birini duyar: «Beybabacığım, dünyada hakkımı, inadımı, iktidarımı, varımı yoğumu ayağının altına alsam da ne kadar yükselsem gene pederimin ayağını öpemiyecek bir dereceye çıkamam. Çıkmak istersem Cenabı Hak yerin dibine geçirsin... Bendeniz efendimize mecbur ve muztar olmasam kimseye dikte ederek kâğıd yazdırmam. Fakat çaresiz kalırsa ne yapılır? Magosada kör olmak derecesine geldiğim zaman mektubumu imlâ tarikile Nef'iye [7] yazdırdığım gibi Midillide ölmek derecesine geldiğim bir sıtma zamanında arizamı Tevfiğe [8] imlâ et? miştim. Eğer elimde yazı yazmak iktidarı olsa size yazacağım şeyleri başkasına yazdırmak gönlümün kail olabileceği hallerden midir? . . . . Geçen hafta takdimine mütecasir olduğum arizaya da canınız sıkılmış, gûya efendimizi tehdid ediyormuşum. «Kim kimin oğludur.» buyurulmuş. Ben ne köpeğim? Benim pederimi tehdid etmek ne haddimdir?... Ah Beybabacığım, sağlık selâmetle dünyaya gelmiye idim de öyle sözler işitmiyeydim... Madem ki ettiğim edepsizlikler o kadar gücünüze gitmiş, niçin buraya gelip te bir iki gün beni ayağınızın altına almadınız, döğmediniz?... İşime karışmamak gibi bir pederin evlâda, öldürmekten beter olan sitemlerile beni terbiye etmek istiyorsunuz. Ben sizin resminizi gördüğüm zaman ağlıyorum, size velev bir satır mektub yazsam yazarken ağlıyorum, adınız anıldıkça ağlıyorum, hattâ şu mektubumu yazıncaya kadar üç kere yüzümü yıkamağa mecbur oldum. Siz de kâğıdımı okurken biraz ağlayınız. Beni, validemi, Ekremi düşününüz. Ben yalnız rızanız değil, emriniz munzam olmadıkça (Ekremin) ne bir yere gitmesini, ne bir türlü terbiye görmesni isterim. Reyim asker olmak için şimdilik Viyanaya gitmesidir. hem de sayenizde gitmesidir... - 4 Haziran, 99 -»

MİTHAT CEMAL

Notlar:

[1] « . . . Arizalarımı yazmak için o nefis Recai, Vasfi kalemtıraşlarımı hazırladım. Elinizle yaptığınız maktayı da önüme aldım. İptida Rıza kalemtıraşile başladım. Baktım ki âdeta saz! Yazmak istedim, şıkkı üç dört tane oldu. Amma ne kalp . . . . nk, ne kıyafetinin adamı değil habis imiş. İnadıma arizamı saza benzer bir lekeli kalemle yazdım. O da benim gibi inadcı sarı bir şeymiş, kat'a pürsüklenmedi... - Babasına mektubundan, 25 Teşrinievvel 99 -»

[2] «Aman Beybabacığım, bu defa gönderdiğiniz nasıl kalem? Meğer kavun gibi kalemin de hırsız almazı varmış. İptida görünce renksizliğine baktım da zâhir Beybabam ince kalemi sever, bana bunları onun için göndermiş, dedim. Sonra tecrübe ettim, yeni bilenmiş Rıza kalemtıraşının en kötüsü dişine dayandı. Onlar da hemen büyük siyah kaleme yakın sert şeyler. O büyük siyah kalem neye başka. Tam otuz sekiz gündür bir kıt ile yazı yazıyor. Hem benim elimde ki günde lâakal yazacağı şey yüz satırdır. Kalemtıraş dedini de hatırıma geldi. Bizim güzel kalemtıraşlar İstanbula gidip geleceğine âdi kullanmak için iki Muhyî kalemtıraşı istemiştim. - 21 Kânunusani 99 -»

[3] Reşid Akif Paşanın babası [4] 1238. [5] Ahmed Muvaffak Beyefendi hazretleri (şimdi Anadolu ajansı müdürü Muvaffak Menemncioğlu) bu hafta efendimize bir ariza takdim ediyorlar, mübeyyizlikte bendenizi istihdam ettiler - Babasına mektubundan, 21 Kânunuevvel 300 -» [6] «Bizim ceddi âlâ hazretleri (ceddi Ratib Paşadır ki şairdir.) gazellerinde «boşamak» yerine «bosatmış» tabirini kullanmışlar, bu şive biraz arnavudca değil mi?» ve «Ratib Paşa merhumun gazeleini gördük, üçüncü oldukca bir şey. Kusurları cinastan ibaret. Naziresini söyleriz de görürsünüz. Maamafih âlimane şiir buna demezler. Naziresini bu hafta da gönderirim, fakat simdi sivrisineklerin sazına uyacak elhan ile meşgulüm - Babasına mektubundan, 2 Haziran 304 -»

[7] Nefi Efendi zamanında sonra vali olan bir zat. [8] Rodoslu Tevfik Bey.

Şehir ve Memleket Haberleri

Baronun içtimaı

Dün idare meclisi azalarının intihabı yapıldı

İstanbul Barosu umumî heyeti, geçen haftaki itçtimaın devamı olarak, Adliye dairesinin Ticaret mahkemeleri koridorunda dün öğleden sonra tekrar içtima etmiştir.

Geçen hafta, reis intihabının neticesi alınmış, idare meclisi azası intihabında reyler dağıldığından, bu azalıklar için en çok rey alanlar arasında yeniden intihab yapılması kararlaştırılmıştı. Dün evvelâ bu iş neticelendirilmiştir. Mevcud 169 kişinin reye iştirakile, intihab yapılmıştır. Neticede, aslî aza - lıklar intihabını 128 reyle Sami Sırmalı, 108 reyle Yusuf Kenan Antel, 91 reyle İsmail Agâh Akkan, 91 reyle Hüseyin Avni Kiper, 85 reyle Hamdi İpekoğlu, ihtiyat azalıklar intihabını da Sıdık Koral 140 ve Şeref Adoran 92 reyle kazanmışlardır.

Bunu müteakib de, içtimada hazır bulunan eski reis Hasan Hayri Tana, her iki intihab devresinde reis olarak mesbuk mesaisinden dolayı, teşekkürde bulunulmuştur.

Müteakiben, 1940 yılı idarî raporu ve 1941 yılı bütçesi okunmuştur. İdare raporu okunurken, bir sene zarfında ölen dört avukatın isimleri anılmış, hatıralarına hürmeten bir dakika sükût için ayağa kalkılmıştır. İdarî rapor ve bütçenin müzakeresinde, söz alan bazı avukatlar, muhtelif cihetlerden tenkidlerini tebarüz ettirmişlerdir. Reis Mekki Hikmet Gelenbeğ, tenkidlere karşı izahat vermiştir. Neticede, idarî raporla bütçe, gerek madde madde, gerek topluca tasvible karşılanmış ve içtimaa nihayet verilmiştir.

MÜTEFERRİK

Korgeneral Ali Rıza Artunkal Ankaradan döndü

Geçen hafta içinde Ankaraya gitmiş olan Örfî İdare komutanı Korgeneral Ali Rıza Artunkal dün sabahkı trenle şehrimize gelmiştir. Örfî İdare komutanı, Haydarpaşa istasyonunda şehrimizde bulunan askeri erkân tarafından karşılanmıştır.

Prof. General Refik Münirin cenazesi dün merasimle kaldırıldı

Merhum General Refik Münirin dün yapılan cenaze merasiminden bir intiba

Tanınmış vilâdiye ve nisaiye mütehassıslarından Millî Müdafaa Veklâeti Sıhhiye Dairesi Reisliğinden mütekaid Gülhane hastanesi sabık Başhekimi doktor General Refik Münir, duçar olduğu hastalıktan kurtulamıyarak vefat etmiştir. Kıymetli hekimimizin cenazesi dün öğleüzeri Gülhane hastanesinden askerî merasimle kaldırılmış ve tabutu meslektaşlarının elleri üzerinde Beyazıda kadar götürülmüş ve camide namazı kılındıktan sonra Edirnekapısındaki şehidliğe defnedilmiştir.

Cenaze merasiminde, şehrimizde bulunan sivil ve askerî erkândan birçok zevatla merhumu sevenler ve askerî ve mülki Tıbbiye mektebi talebeleri, Vilâyet, Parti ve Belediye erkânı bulunmuşlardır. Merhum General Refik Münir, memleketimizin nadir yetiştirdiği büyük bir tıb üstadı idi. Gülhane hastanesinin senelerce baş hekimliğinde bulunmuş ve yüzlerce talebe yetiştirmiştir. Son seçimde, Vilâyet Umumî Meclisi azalığına intihab edilmişti. Ölümü hakiki bir ziyadır. Ailesi erkânına taziyelerimizi sunarız.

Fındık ihracatı

Mahsulün yerli çuvallarla ihracına karar verildi

Ticaret Vekâleti 1939 senesi mahsulünden olan kabuklu ve iç fındıkların yerli jüt çuvalları ile ihracına karar vermiştir. Bu karar ile hem mühim miktarda fındık ihracına hem de ihracat işlerinde görülen çuval buhranının önlenmesine imkân hasıl olmuştur.

İlk olarak 1939 senesi ve 1940 senesi fındık mahsulünden büyük bir parti üzerinde Almanya ile anlaşılmıştır.. İmzalanan mukaveleye göre Almanyaya 1 300,000 liralık fındık ihrac olunacaktır.

Diğer taraftan fındık ihracat kıymetleri üzerinden ayrılacak plâfon için verilen kararın müşteri ile tatbiki arasında geçen iki gün zarfındaki satışların normal şartlar içinde cereyan edip etmediğini tetkik için dün öğleye kadar tüccarlardan vesikalar alınmıştır.

MAARİFTE

Lâmartine'in 150 nci yıldönümü münasebetile

Fransız edibi Lâmartine'in 150 nci yıldönümü münasebetile kendisinin Türklere olan muhabbetine dair Türk Tarih Kurumu azasından Reşid Saffet Atabinen ve edebî şahsiyeti hakkında da Prof. A. Hamdi Tanpınar tarafından 23 kânunuevvel pazartesi günü saat 17 de Hukuk Fakültesi dersanelerinde fransızca ve türkçe birer konferans verilecektir.

Ekmek fiatı

Bu hafta zarfında Belediyede toplanacak olan narh komisyonu ekmeğin yeni fiatını tespit edecektir. Bu fiatın tespitinde piyasaya arzedilen buğdayın maliyet fiatı esas teşkil edecektir. Maamafih eski fiatın baki kalacağı, tenzilât kabil olursa bunun on parayı geçmiyeceği anlaşılmaktadır

Münakalât Vekili

Cevdet Kerim İncedayı dün akşam Trakyaya hareket etti

Şehrimizde bulunan Münakalât Vekili Cevdet Kerim İncedayı dün de şehrimizde tetkiklerde bulunduktan sonra dün akşam Trakyaya hareket etmiştir.

Münakalât Vekili dün öğle üzeri mıntaka liman riyasetine gelerek bir müddet Vekâlet odasında bazı tetkikler ile meşgul olmuş, mıntaka liman reisi Refik Ayentur'dan izahat istemiş ve bundan sonra liman riyasetine aid servisleri gezerek her servisin faaliyeti hakkında malûmat almıştır.

Vekil, bundan sonra bir müddet daha liman riyasetinde kalarak bugün için Türkiyenin en mütekâsif faaliyetli liman mıntakası olan İstanbul liman mıntakasına aid muhtelif işler üzerinde mıntaka liman reisile etraflı bir görüşme yapmıştır.

Dün akşam Trakyaya hareket eden Cevdet Kerim İncedayı Uzunköprüye kadar gidecek, burada hattın seller yüzünden tahribata uğrayan kısmını tetkik ettikten sonra Kırklareline geçerek buradaki faaliyeti görecek ve yarın sabah şehrimize dönecektir.

Yedikule Devlet Demiryolları atelyelerinde tetkikat yapan Münakalât Vekili burada yemekhanede toplanan işçilerle samimi bir görüşme yapmış ve demiştir ki:

«— Sizler kendinizi küçük görmeyiniz. Sizler bu vatanın varlığısınız. Düşününüz ki elinizden çıkan bir çivi, ufak bir vida bu vatanın yükseliş davasında ve müdafaasında bir rol oynamaktadır.

Hepimiz ayni gaye için çalışan işçileriz. Siz kolunuzla, biz kafamızla çalışıyoruz.»

Darülâcezede yeni bazı teşkilât yapılacak

İlk tahsil çağına geldiği halde mektebe gitmiyen veya bu çağdan aşağı bulunan kimsesiz çocukların ıslahı için Darülâcezede yeni bazı teşkilât yapılacaktır.

Zekâsı kıt anormal çocukların terbiyeleri için Maarif Vekâleti de muhtelif müesseseler kurmak tasavvurunda olduğundan, bu yolda tetkikat yapmaktadır. Bu müesseselerde çocuklar ıslah edileceği gibi, bunlara kabiliyetlerine göre san'at da öğretilecektir.

HEM NALINA HEM MIHINA

Temmuzu mu bekliyoruz?

Penceremden dışarı bakıyorum: Kar yağıyor, rüzgâr, fırtına şiddetile esiyor. Yerler ıslak ve çamurlu. Herkes mantosuna, körküne, paltosuna sarılmış; eldivenlerini giymiş; atkısını boynuna dolamış. İnsanların ve hayvanların nefesleri, sigara dumanları gibi, ıslak ve soğuk hava içinde sisleniyor.

Bu havada, dışarıda değil; sıcak odamda olduğuma şükrederek gazetelerimi okuyorum:

«Hududlarımızda bizi bekleyenlere yardım - Kızılay Kurumu dün bir beyanname neşretti.

«Kızılay Kurumu, İstanbul kaza teşkilâtı halka bir beyanname neşrederek sınırlarımızı bekleyen kahraman askerlerimize hediye vermek hususunda İstanbul halkının müsabaka derecesine hamiyet gösterdiğini, fakat kış basmış olduğundan bu işte geç kalınmış olduğunu ve hediyelerin biran evvel Kızılay şubelerine teslim edilmesi lüzumunu tebarüz ettirmiştir. Beyannamede, hediyelerin askerlerimize sür'atle gönderilmesi takdirinde, faydalı olacağının gözönünde tutulması ve ancak bu suretle Türk askerine şükran borcumuzun kısmen olsun ödenmiş olabileceğine işaret edilmiş.

«Bu beyanname evlere ve halka dağıtılmıştır.»

Ben, bu beyannamenin ayninî eylûldenberi, her hafta tekrar ettim. Garib şey! Demek Kızılay kışın basacağını ve basmış olduğunu ancak karlar İstanbul damlarını ve sokaklarını beyazlattıktan sonra farketmiş!

Beyannameyi hayli geç kalmış olmasına rağmen, gene memnuniyet ve teşekkürle karşılayorum; geç olsun da güç olmasın diyorum. Gene gazetelerimi okumağa devam ediyorum:

«Askerlerimiz için hazırlanan hediyeler - İstanbulda toplanan eşyanın miktarı 100 bin paraçyı buluyor.

«Kahraman askerlerimize kışlık hediye olmak üzere İstanbul halkının topladığı eşyadan bir kısmı İstanbul Kızılay merkezine, bir kısmı da Kızılayın kaza şubelerine gönderilmektedir. Bu eşya gerek merkezde, gerekse kazalarda stok edilerek, verilecek emre göre sevkolunacaktır.

Kızılay kaza merkezleri de sevkiyatı kendilerine gösterilecek mahallere yapacaklardır. Toplanan eşyanın 100,000 parçaya baliğ olduğu tahmin ediliyor.»

Bu satırların altında «Hediyelerin sür'atle hazırlanması için» başlıklı ikinci bir haber daha var:

«Askerlerimize kışlık hediyelerin sür'atle hazırlanması için, dün sabah, şehrimizdeki trikotaj ve fanilâ fabrikatorları Ticaret Odasında Kızılay mümessillerile birlikte bir toplantı yaparak Kızılayın yaptıracağı hediyelerin imali üzerinde görüşmüşlerdir.»

Bu iki haber de, bana iki şeyi hayretle öğretti: Hediyelerin hazırlanması için, trikotaj ve fanilâ fabrikatorlarile ancak birincikânunun son haftasında görüşmeler yapılıyor. Halbuki Ankarada, Ankara Yerli Mallar Pazarlarında, hediyelerin nümuneleri hazırdır; istediğiniz kadar sipariş verebilirsiniz.

Fakat asıl hayretle ve esefle öğrendiğim şey, bu karlı kış günlerinde, hediyelerin orduya alelâcele gönderilecek yerde, Kızılay merkezlerinde «stok» yapıldığıdır.

Bunlar, ambarlarda «stok» yapılmak için değil, bir gün bile kaybetmeden kahraman Mehmedciklere gönderilmek için verilmiş hediyelerdir.

Sivil ve asker alâkadarların hepsinden, hediyelerin gün kaybedilmeden hududlardaki ordulara gönderilmesini ısrarla isterken bütün memleket halkının ateşli bir isteğine tercüman olduğuma zerre kadar şüphe etmiyorum.

İsmi üstünde bunlar kış hediyesidir. Karakış da bütün şiddetile gelmiştir. Kış hediyesinin orduya gönderilmesi için, temmuz sıcaklarını mı bekleyeceğiz?

Yeni Kars valisi

Kars Valiliğine tayin edilmiş olan Vali muavini Hüdai Karataban dün sabahkı trenle Ankaradan şehrimize dönmüştür. Hüdai Karataban bir kaç gün şehrimizde kaldıktan sonra yeni vazifesine hareket edecektir.

HAFTANIN ŞAKALARI

Namık Kemal hakkında bir fıkra - Ah bir sihirli halı - Şeffaf külâhlar! - Nazar değmesin

Yazan: BURHAN FELEK

Namık Kemal hakkında bir fıkra

Namık Kemal merhum Sultan Hamid devrinin umacısı olmuştu. O kadar ki; onun en küçük eseri bile memlekette en memnu maddeler arasında sayılır ve bunları elinde veya evinde bulunduranların akıbetleri derhal kararırdı. Halbuki merhumun bütün gayreti bu millete hürriyetin, istiklâlin ve nihayet insanlığın manasını anlatmaktan ibaretti.

Sultan Hamidin devri saltanatında şarkî Rumeliden, Bosna Herseke kadar her tarafın istilâya uğradığını gören ve bu halden haklı olarak şikâyet edenlere Tıflı Hasan Efendi merhum:

— Ne yapalım! Namık Kemal Bey «Kalkın en ehli vatan!» dedi. Biz de ayağa kalktık. Lâkırdıya dalmışız. Yerimizi başkaları kaptı, dermiş.

Tıflının bu nüktesi bir milletin yalnız vatan ve hürriyet nağmelerini terennüm etmekle istiklâlini ve vatanını muhafaza edemiyeceğine telmih olsa gerektir.

Her ikisinin de rahmet canlarına!

Ah bir sihirli halı

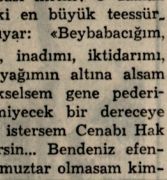

Eskiler emellerini masallara koyar, canlandırırlarmış.

Bizde ise hayat baştan başa masa olduğu için emellerimizi sakız gibi ağızımızda çiğnemekten başka tesellimiz kalmadı, Meğer ki tahakkuk ettirebilelim.

Havalar soğudu. Validenin rivayetine göre gün dönümünden sonra kış, gün dönümünden sonra yaz olurmuş.

Geceler gündüz, gündüzler gece olalı, yani kâh ışık söndürme, kâh yaz saati gibi şeyler çıkalı gündüzlerin boyunu unuttuk.

Bir kış günü kar fırtınası ortalığı kasıp kavururken çingene de, çergisinin balık ağından yapılmış bir tarafından parmağını dışarı uzatıp:

— Bu havada Allah dışardakilerin yardımcısı olsun! demiş.

Yani bugünlerde Eminönünde balık ağından bir çingene çergisi bile adama sıcaklık verecek. Yıldız karayeli meydanda öyle harman ediyor ki tahammül kabil değil.

Bunun neticesi olmalı; iki gündür - üzerinize afiyet - hünnak olmuşum. Yani boğazım inmiş. Ne yutuyor, ne yutkunuyorum. Gerçi eskiden de birçok şeyleri yutmakta zahmet çekerdim ama kabahat bu sefer yuttuklarımda değil boğazımda.

Kime söylesem:

— İspirto ile pansıman yap!

— Havaciva muşambası sar!

— Ayazda durmuş sümüklüböcek yut!

...ntürdiyod sür! Falan gibi tavsiyelerde bulunuyor.

Bir kısmını yaptım. Bizim boğaz Umumî Harbden evvelki Boğazlar meselesi gibi hâd bir şekil aldı. Sesim kısıldı. Büyük dilim küçüldü, küçük dilim büyüdü. Dokuz boğumdur denilen boğazım on dokuz boğum oldu.

Şimdi (hânenişin) yani evde oturmağa mahkûm olduğum bu sıralarda düşünüyorum:

Nazar değmesin!

Bilmem siz ne düşünürsünüz? Ben nazara inanırım. Yani şu eskiden annelerimizin «nazar deydi!» «Nazar deymesin!» Falan gibi söyledikleri sözlerin büsbütün esastan âri olmadığı kanaatindeyim. Binaenaleyh bana sorarsanız her birimizin ya sol omzuna, ya sağ...a sının kordelâsına veya rozet iliğine bir nazarlık, bir mavi boncuk veya bir küçük kaplumbağa yavrusu asılmasına taraftarım.

Geçende bir tramvayda gidiyorduk. Güzel bir hatun. Giyimi kuşamı da yerinde. Başındaki şapkasından ayağındaki iskarpinine kadar yakıştırmış.

Arabadaki yolcular hep ona bakıyorlardı. Erkekler ne kadar olsa, cinsleri icabı daha derli toplu ve daha discret yani mahremiyete hürmetkâr olduklarından; bu nigâhları ancak göz kuyruğu ile idi. Lâkin kadınların bakışlarında o kadar saygısızlık, o deredce densizlik vardı ki; âdeta içerledim. Zaten - dikkat ediniz - kadınların birbirine bakışlarında büyük bir cüret ve tecavüz vardır. Hani ağızlarile yekdiğerine ilişmezler ama gözlerile yaptıkları taarruzlar; ne dil, ne el ile o kadar zedeleyici olabilir.

Uzatmıyalım. Bütün bu hased ve gıpta nazarları altında artık sıkılmaya başlayan kadıncağız birdenbire:

— Aay! dedi. Ve elini çorabına götürdü.

Kimbilir, 175 lik mi, 250 lik mi, yoksa 3 buçuk liralık mı? - Allah alana kuvvet versin - çorabın birisi baldıra doğru akmaya başlamaz mı?

Kıpkırmızı oldu biçare! Kaçan ilmikleri mümkün olduğu kadar ıslatarak durdurmaya çalıştı ve şüphesiz bütün günü zehir oldu.

Ötekilerde bir memnuniyet! Çehrelerinde bir inbisat! Gel de nazara inanma!

B. FELEK

Şeffaf külâhlar!

Bu kadınlar ömür şeyler veselâm! Şimdi de başlarına şeffaf külâhlar giyiyorlar. Yağmurdan, kardan, soğuktan korunmak güneşten ve nazarlardan kaçmamak için. Güzel şey! Ya geceleri ne diyelim? Hoş gündüzleri de öyle ya! Güneş nerelerde? Yeni moda karargâhı umumî adresi gibi: Arş üzerinde bir mahalde galiba! Bizim taraflara uğradığı yok.

Kadınların bu şeffafiyete verdikleri ehemmiyeti ben takdirden âcizim. Bir taraftan tabiatin güzelliğini en şüphesiz bir hakikat olarak gözlerden saklamamak için böyle yapıyorlar diye düşünüyorum. Saç boyasından, göz boyasına kadar bütün bir seri renkler bu kanaatimi sarsıyorlar. Buna mukabil en resmî yerlerde, resmi kabullerde, balolarda, ziyafetlerde erkeğin giyinirken kadının daha ziyade soyunmaya doğru olan meyli de bu kanaatimi takviye ediyor. Böylece bu ebedî muamma hakkında tam bir kanaat tahsil edemeden bocalayorum.

Gerçek efendim! Nedir o çorablardaki şeffaflık? Ne güzel şeyler! Biz de zahiren ağyar nazarından gizlemeye mecbur olduğumuz bir çok fikirlerimize bu çorablar nescinde zarflar bulabilse idik ne kadar bahtiyar olurduk.

Külâhtan çoraba, çorabdan da eteğe geçeceğim.

Bir eski âşık:

«Çekme dâmen nâzedip üftâdelerden vehm kıl!
«Göklere âçılmasın eller ki dâmânındadır.»

Diye hitab etmiş.

Bu beytin bugün artık manası yok. Çünkü kadınlar çoktan eteklerini çektiler. Diz kapağından aşağıya inen etekler, o kadar kısaldı. Çekecek hal kalmadı.

Tırnağından ve kirpiğinden başka şeyin uzununa tahammül edemiyen modern kadının saçları kısa, etekleri kısa, fakat hikâyesi uzundur. Ne buraya sığar, ne havsalaya! Bunu da bir kalem geçelim!

Küçük hikâye

Tecrübe

Saime, arkadaşı Şekibenin kübik evinin yatak odasında saçını başını düzeltip de dışarı çıkarken gardrobun endam aynasına son bir nazar fırlatmıştı. Kendi apartımanına döndüğü vakit gözleri ilk olarak gene salondaki oval aynaya takıldı.

Saime, genç kızlığındanberi kendisini beğenir, yüzünün ve vücudünün hatlarını çok cazib bulurdu. Fakat bu güzelliği onu şimdiye kadar hiç bir beklenilmedik macera ile karşılaştırmamış, yalnız kocası Şemsi Beyle evlenmesini temin edebilmişti.

Hemen soyundu. Penyüvarını giyerek şezlonga uzandı. Yemek odasında sofra kurulu duruyordu. Kocası yarım saate kadar muhakkak gelirdi.

Genc kadın, bu intizarın pek uzun sürmiyece...ini bilmekle beraber zihnen geçirdiği günün muhasebesini yapmaya koyuldu. İki hâdise ona çok mühim görünmüştü: Şekibe dalgın ve meyustu. Ressam Fahir de Saimenin yağlıboya bir tablosunu yapabilmek için musırrane ricalarda bulunmuştu.

Fahir, otuz, otuz beş yaşlarında kadar kumral saçlı, nazik yüzlü, kibar tavırlı bir san'atkârdı Şekibe, ne zaman bir davet yapsa bu ressam, mutlaka misafirleri arasında yer alırdı. Yaşlı bir kadın olmasına rağmen Fahirin iltifatlarından uzak kalmazdı.

Öyle iken, acaba Fahir, Şekibenin huzurunda kendisine bu teklifi nasıl yapmıştı? Sonra arkadaşı, ressamın vaziyetinden kat'iyyen kuşkulanmamış, bilâkis Saimeyi resmini yaptırmaya muvafakat için adeta tazyik etmişti.

O halde, ya Fahirle Şekibe arasında, uzun zamandanberi şüphelendiği tarzda derin bir samimiyet mevcud değildi, yahud da arkadaşı, sevgilisinin sadakatinden son derece emindi. Tablo vevilesile ressamla başbaşa geçirecekleri saatler ona küçük bir heyecan ve kıskanclık duygusu bile vermemişti.

Son ihtimal Saimeyi sinirlendirmişti. Arkadaşı bu kadar sonsuz bir emniyeti nasıl izhar etmişti. Bir kere olsun yüzüne dikkatle bakmamış ve aralarındaki bariz farkı görmemiş miydi? Onun için tekrar aynanın önüne kadar gitti. Yüzünü, saçlarını, gözlerini uzun uzadıya muayeneye koyuldu.

O kadar dalmıştı ki, kocasının içeriye girdiğini bile hissetmedi; anide arkasından bir ses işitti:

— Anladık yavrum güzelsin. Fahirin yapacağı tablo da muhakkak bir şaheser olacak. Dostumuzu kulübde gördüm. Senin, teklifini kabul etmiş olmandan çok memnun

— Ya!.

— Evet, kendisine karşı ötedenberi gösterdiğimiz nezakete bu suretle nazikâne bir mukabelede bulunmak istiyor; her halde...

***

Fahirin apartımanı Şişlide son tramvay durağından ötede. Hürriyet tepesine giden caddede idi. Genc ressam, büyük salonu sık bir atölye haline koymuştu. Saime oraya devamı sıklaştırdıkça Şekibe ile çehresini tuval üzerine nakletmeğe uğraşan adam arasında zannettiğinden çok fazla bir içlilik, dışlılık mevcud olduğuna hükmetmeğe başladı. Arkadaşının ressamı sevdiği muhakkaktı. Fakat acaba, Fahir onun hissiyatına mukabele ediyor muydu? Yahud, bir zamanlar çok hoş ve tatlı dakikalar geçirmişler de şimdi ondan yüzçevirmişti. Fakat zevahiri muhafaza için gene dostlukları devam ediyormuş gibi görünüyorlardı.

Bakalım, bu muamma, yakında çözülecekti. Fahir, ahbablıkları arttıkça elbet de bir gün gelip bunları itiraf edecekti. İtirafa hacet görmeden kendisine ilânı aşk ederse mesele gene anlaşılmış olacaktı

Saime, Fahirin evine her defasında halecanı, tecessüsü ve merakı bir kat daha artarak gidiyordu. Genc ressam yavaş yavaş çekingenliğini bırakmaya başlamıştı. Başına vaziyet verirken ellerini yüzünde biraz fazla tutuyor, uzaktan gözlerinin baygın bakışlarında «hoşuma gidiyorsun, seni sevmeğe başladım!» manaları okunuyordu.

Fakat cesaretini biraz artıracak olsa öğürecekti. Acaba, her kadını Şekibe mi zannediyordu. Bu hareket, kendisine merakını ve tecessüsünü tatmin etmeğe bir vesile olacağı kadar, ressama da güzel bir ibret dersi edecek, dünyada bir çok izzeti nefis sahibi namuslu kadınlar da mevcud bulunduğunu anlıyacaktı.

***

Saimenin ince yüzünün muntazam hatları tuval üzerinde tamamen belirmişti. Bir kaç gün sonra tabloya tamamile bitmiş gözile bakılabilirdi. Fakat Fahir, bu neticenin Saimeye sevinç ve memnuniyet vereceği yerde bilâkis sinirliliğini arttırdığını gördükçe hayrete düşüyordu.

Son gün, genc kadının asabiyeti her zamankinden fazla idi. Başını boynunun üstünde çok ağır bir yük teşkil ediyormuş gibi bir türlü doğru tutamıyor, omuzlarının titrediği tâ uzaklardan belli oluyordu.

Ressamın sormasına hacet kalmadan beklenilmedik bir hâdise, bu acayib hal ve tavrın sırrını meydana çıkardı. Saime, birdenbire ellerini yüzüne kapayarak hıçkırmaya başlamıştı.

Fahir telâşla şövalenin önünden fırladı:

— Ne var hanımefendi, ne oldunuz?

Diye genc kadının yanına koştu. Saime önce kendisinde cevab vermeğe takat bulamadı. Sonra ağlamakta devam ederek:

— Aşkolsun Fahir Bey, diye mırıldandı, bana tıpkı bir model gibi muamele ettiniz. Günlerce bütün dikkatiniz arasıra yüzüme bakmaktan ve edebiyat, musiki mevzuuna dair beş on cümle teatisine fırsat vermekten ibaret kaldı. Küçük bir iltifatkârane hareket, tatlı iki üç sözle gönlümü almak aklınıza bile gelmedi. Ben, demek kadın olarak sizin üzerinizde hiç bir tesir yapmadım.

— Aman hanımefendi, rica ederim, bana büyük bir emniyet ve dostluk göstererek evime yalnız başına gelmekte tereddüd etmemiş güzel bir kadının karşısında küstahça ve delicesine bir cür'et gösterebilir miydim?

— O da doğru ya.

— Öyle ise.. Haydi, gözlerinizi silin de Şekibe bizi çaya bekliyor, biliyorsunuz ya.. Geç kalmıyalım!

***

Sekibenin salonu o gün çok kalabalıktı. Hiç kimse genc ressamla bu güzel kadın arasında geçmiş faciamsı komediyi yüzlerinden okumaya çalışmak gibi bir zahmete katlanmamıştı. Yalnız Şekibe herkes gittikten sonra Fahirin oturduğu koltuğun davanılacak yerine ilişerek saçlarını okşadı:

— Bravo sevgilim, dedi. İmtihanı muvaffakiyetle verdin. Başka bir kadını bana tercih edemiye

SON HABERLER

Siyasî İcmal

Amerikanın yardım plânı karşısında mihver devletleri

Mister Ruzvelt'in İngiltereye silâh ve mühimmat yetiştirmek için tasarladığı yardım plânı, mihver mehafilini derinden tasalandırmaktadır. Alman Hariciyesinin mes'ul bir sözcüsü tarafından söylenen sözler bunu, bütün açıklığile meydana vurmakta ve Almanya ile İtalyanın Japonyayı harekete geçirerek Amerikayı tehdid etmek siyasetini hızlandırmak üzere olduklarını hissettirmektedir.

Mister Ruzvelt'in İngiltereye yardım için tasarladığı plân, İngiltereye silâh vermek, İngilterenin bu silâhlardan istifade etmesini temin etmek, ve harb bittikten sonra bu silâhları, mümkünse, istirdad etmektir.

Amerika halkı tarafından tasvib edilmesi beklenen bu yardım plânile İngilterenin silâhlanma işi birden büyük bir fark arzedeceği, belki bu sayede Amerika kaynakları İngiliz kaynaklarına katılarak harbe en büyük şiddet vereceği için mihver devletleri Ruzvelt'in bu plânından kat'iyyen hoşnud olmadılar. Hattâ bu plânın tatbikını Amerikanın bitaraflıktan çıkması ve muharib bir devlet olarak ortaya atılması manasında telâkki etmek istediklerini gösterdiler.

Alman kaynaklarının verdiği malûmattan anlaşıldığına göre, mihver devletleri, bu vaziyet karşısında üçler paktının ahkâmını tatbik etmeyi düşünmektedirler.

Üçler paktı:

Geçen eylûlün sonuna doğru imzalanan Almanya - İtalya - Japonya ittifak paktının üçüncü maddesine göre «Almanya, İtalya, Japonya, üç âkid taraftan birisinin Avrupa harbine, yahud Çin - Japon anlaşmazlığına halen henüz iştirak etmiyen bir devlet tarafından hücuma uğraması takdirinde iktidarlarında bulunan bütün siyasî, iktisadî ve askerî vasıtalarla karşılıklı surette birbirlerine muzaheret taahhüdünü almışlardır.»

Demek ki mihver devletleri, Amerikanın İngiltereye yardımını harbe müdahale veya iştirak mahiyetinde telâkki ettikleri ve bu maddeyi tatbik etmek istedikleri takdirde, Japonyanın da harbe müdahale ederek mihver devletlerine her türlü askeri ve iktisadi yardımda bulunması icab edecek.

Acaba Japonya böyle bir maceraya girişmek ister mi?

Japonyanın vaziyeti:

Japonya halihazırda Çin dahilinde büyük bir harble meşgul olmaktadır. Ve bu harbin Japonya tarafından bir neticeye bağlanabileceğini zannetmek de çok güçtür. Çin milliyetçileri, Japon istilâsından kurtulmak için canla başla mücadeleye devam ediyor ve Japonyanın Nankinde kendi emellerine hizmet eden bir Çin hükûmeti kurmuş olmasına rağmen Çin harbi hızını kaybetmemiş bulunuyor. Bir taraftan Sovyet yardımını temin eden, diğer taraftan Amerika ve İngilterenin muzaheretini kazanan Çin milliyetçileri Japon istilâ ve tecavüzüne karşı gittikçe artan bir canlılık göstermekte ve Japonya ucsuz bucaksız Çin diyarı içinde tam manasile büyük bir gaile muvacehesinde bulunmakta - dır.

Japonya, bu büyük harble meşgul olduğu sırada mihver hesabına da Amerikayı tehdid etmek ve başına yeni bir gaile açmak ister mi?

Yoksa, Amerikanın İngiltereye yalnız silâh verdiğini ve harbe girmediğini ileri sürerek Uzaksarktaki işlerinin hallile mi meşgul olmak ister?

Gerçi mihver kaynakları üçler arasındaki tesanüdün kuvvetinden uzunuzadıya bahsetmektedirler. Fakat bu tesanüdün bu sırada Amerikaya harb ilân etmeyi göze alacak dereceye varacağını sanmıyoruz.

Mihver, Amerikaya harb ilân eder mi?

Çünkü mihver bu hattı hareketi takib etmekle, yeni ve büyük bir düşman kazanmaktan ve bu düşmanın sonsuz kaynaklarını kendine karşı çevirmekten başka bir şey yapmış olmaz.

Onun için mihverin bütün sızlanmalarına rağmen, Amerika ile harbi göze almıyacağını ve Amerikanın İngiltereye yardım plânını tatbik ettiği halde de mihverin buna karşı birşey yapmaktan âciz kalacağını tahmin etmek herhalde isabetsizlik teşkil etmez.

Asıl mesele, mihverin Amerikan yardımı sayesinde harbin alacağı mahiyeti şimdiden idrak ederek kendini tehdid eden akibetten korkmağa başlamasıdır.

Bu da hiç bir gözden kaçmıyacak mühim bir vaziyettir.

Ömer Rıza DOĞRUL

Kahraman askerlere

Kışlık hediye teberruu için yurdun her yerinde halk birbirile yarış ediyor

Ankara 21 (a.a.) — Askerlerimize kışlık hediyesi olarak yapılmakta olan teberruata dair bugün aldığımız telgraflar Çorum merkez kazası ve köyleri halkının bu güne kadar Kızılaya verdikleri yünlü ve pamuklu eşya miktarının 2,700 e vardığını bildirmektedir. Kayseri halkı dün de yeniden 441 parça muhtelif eşya vermişlerdir. Kırklareli halkı ilk partide Kızılaya 340 parça yünlü ve pamuklu iç giyeceği ile 1073 yün çorab ve 610 yün çıldiven tevdi eylemişlerdir.

Düzce kazası tüccar ve halkı ikinci defa olarak 831 lira, Gazianteb merkezine bağlı köyler halkı 2607 lira teberru etmişlerdir. Muğlanın Kavaklıdere nahiyesi halkı 402, Ula nahiyesi halkı 421, İzmirde Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi 1000, Çorumda tüccardan Galib ve Vasıf kardeşler 60, Ömer Cedid 30, Karapınar Şehbizinli köyü 63, Muhacir köyü halkı da 24 lira vermişlerdir. Merzifonda yeniden yapılan 225 liralık bir teberrua Dokumacılar Kooperatifi 100 lira, orta okul talebeleri 52 lira, dokumacı Kadir Aydınlı da 20 lira vermek suretile iştirak eylemişlerdir.

Pamuk kongresi

Gelecek hafta toplanarak istihsale dair mühim tedbirleri müzakere edecek

Ankara 21 (Telefonla) — Ankarada toplanacağını evvelce yazdığımız pamuk kongresi, Parti kongrelerile ayni zamana tesadüf ettirilmemesi için ikincikânunun ikisine bırakıldı.

Kongreye Adana çiftçiler birliğinden 6, Mersin birliğinden 2, Manisa ve İzmirden birer mümessil ile İktisad, Ticaret ve Nafıa Vekâletleri mümessilleri, Çukurova meb'usları, ziraatçi meb'uslar, Ziraat Vekâleti mütehassısları, Seyhan, Nazilli, Malatya, Sakarya pamuk deneme istasyonları mütehassısları iştirak edecektir.

Kongrede pamuk istihsalatımızı arttırmak için alınacak tedbirler, mıntakalar itibarile pamuk çeşidlerinin tespiti, fiatlar hakkında dilekler ve Amerikadan getirilmekte olan 300 pamuk ekme makinesinin tevzii işleri görüşülecektir.

Leh hükûmeti

Polonyada tatbik olunan imha harekâtını protesto ediyor

Londra 21 (a.a.) — Polonya hükûmeti, dün Londrada neşrettiği bir tebliğde Alman hükûmetini, Polonyadaki Polonyalılara karşı vahşiyane hareket ve beynelmilel hukuka tecavüz etmekle itham eylemektedir.

Bu vesikada Almanların, harbin bidayetindenberi Polonya milletini imha etmek maksadile maddî ve manevî tazyiklerde bulundukları ve ayni maksadla yeni nizamnameler tatbik ettikleri bildirilmektedir.

Almanya ilhak edilen arazide kırlerin Polonyalı telâkki edileceğini tarif eden bu nizamnamelerden biri, Silezya, Pomeranya ve Gdansk vilâyetlerinde ikamet etmekte olan Polonyalıları, Polonya menşeli olmalarına rağmen, Polonyalı olarak kabul etmemektedir.

Bu nizamname malûm olan bütün beynelmilel hukuk kaidelerine muhaliftir. Bu mıntakalar 1000 seneden fazla bir müddettenberi Polonyaya aiddir.

Polonya tebliği şöyle nihayet bulmaktadır:

Ne maddî tethişler ne de cebren tatbik edilen nizamnameler, Polonya milletinin kat'î azmini kıramaz.

Çıkarılan gemi enkazı

Ankara 21 (Telefonla) — Hususi kanunlarına göre gümrük resminden muaf olarak Türk bayrağı altına girdikten sonra karar sularımızda batmış olan gemilerden çıkarılarak muafiyeti haiz olmıyan yerlerde kullanılmak istenen enkazların gümrük resmine tâbi tutulması kararlaşmıştır.

İsveçle ticaret müzakereleri başlıyor

Ankara 21 (Telefonla) — İsveçle aramızda yapılacak ticaret ve klering anlaşması müzakerelerine yakında başlanacaktır. Mer'i anlaşmanın müddeti önümüzdeki şubatın 29 unda hitam bulmaktadır.

Diplomasi gösterişi mi

Üçüzlü paktı tatbik için Alman - Japon - İtalyan askerî heyetleri toplanıyor

Tokyo 21 (a.a.) — Başvekâlet istihbarat bürosundan bildirildiğine göre, üçlü paktın muhtelif hükümlerinin tatbikına nezaret edecek mütehassıs heyetlerinin teşkili için Alman, Japon ve İtalyan hükûmetleri arasında bir anlaşma yapılmıştır.

Her üç hükûmet merkezinde askerî heyetler ve iktısadî komisyonlar teşkil edilmiştir. Bu heyetler yakında faaliyete geçecektir.

Tokyo 21 (a.a.) — General Yamachita'nın riyasetinde bulunan Japon askeri heyeti yarın sabah Berline hareket edecektir.

Fransa Hava Nazırı

Suriyede, 120 tayyare bulunan Rayak üssünü teftiş ediyor

Kudüs 21 (a.a.) — Müstakil Fransız ajansının Kudüs muhabiri, Fransız hava Nazırı Bergeret'nin Rayak meydanını teftiş etmek üzere hususî bir vazife ile Suriyeye geldiğini bildirmektedir. Rayak meydanında 120 tayyare, birçok memur, yedek parça stokları ve benzin depoları mevcuddur. Bunlar sıkı bir muhafaza altında bulundurulmaktadır.

Tayyare meydanının teftişinden sonra Bergert Şama ve Halebe gidecektir.

Erzincanda 32 mahkûm daha affediliyor

Ankara 21 (Telefonla) — Erzincan zelzelesinde fedakârlıkları görülen mahkûmların cezaları affedilmiştir. Yapılan tetkiklerle fedakârlıkları anlaşılan 32 mahkûmun daha affı için Meclise bir lâyiha verilmiştir.

İspanya Hariciye Nazırının faaliyeti

Madrid 21 (a.a.) — D. N. B.: Hariciye Nazırı Serrano Suner, dün, Papanın mümessili Cicognani ile İngiltere sefiri Sir Samuel Hoare'u kabul etmiştir.

Kısa Haberler

★ Sofya 21 (a.a.) — Sobranya meclisi milli müdafaaya mütedair kanunu tasdik etmiştir.

★ Belgrad 21 (a.a.) — D. N. B.: Yugoslavyada hüküm süren şiddetli soğuklar devam etmektedir.

Sırbistanda kâin Plevlje kasabasında termometre sıfırdan aşağı 22 ye düşmüştür.

★ Cenevre 21 (a.a.) — Vichy'den öğrenildiğine göre, Fransız hükûmeti, yarı resmi mahiyette yeni bir ajans kurulmasını kararlaştırmıştır.

Bu yeni ajansın ismi «Ofi» -Fransız istihbarat ofisi- olacaktır. Yeni ajansın faaliyete geçeceği tarih henüz tespit edilmemiştir.

★ Dublin 21 (a.a.) — Çarşamba günü bir gözünden ameliyat edilen İrlanda Başvekili de Valera'nın vaziyetinin iyi olduğu bildirilmektedir De Valera bir kaç güne kadar hastaneden çıkacaktır.

★ Londra 21 (a.a.) — Röyter ajansının diplomatik muhabiri bildiriyor:

Geçen hafta içinde Bâle'in bombardıman edilmiş olmasını protesto eden İsviçre notası İngiliz hükûmetine tevdi edilmiştir. Nota tetkik edilmektedir.

ASKERÎ BAHİSLER

İngiliz Anavatan filosuna mensub gemilerin, Fransanın Manş sahilinde ve Alman işgalinde bulunan Cherbourg limanına yaptıkları gece bombardımanı

İtalyan gölünde İngiliz zırhlıları

Bu, İtalyanın mağlûbiyete doğru bir adım daha atması demektir

Yazan: **Abidin Daver**

— Adriyatik bir İtalyan gölüdür.

— Otrant boğazından kuş uçurmayız.

— İngiliz donanması Adriyatiğe girmeğe kalkışırsa vay haline!

— İngilizleri Akdenizden sürüp çıkaracağız.

— Akdenizi İngiliz donanmasına mezar yapacağız.

İtalyan gazeteleri ve radyoları aylardanberi işte hep böyle bağırıyorlardı. İngiliz donanması da, harbin başından beri, Adriyatiğin kapısı olan Otrant boğazının semtine bile uğramadığı için, İtalyan sözcülerinin şamatası da durmadan artıyordu. Bu gürültü tesirsiz de kalmıyordu. Kaç defa şu sual karşısında kaldım:

— İngiliz donanması Adriyatiğe neden girmiyor?

— Lüzum yok da ondan. Her askerî hareket, bir sevkulceyşî maksadla yapılır. Adriyatikte İngiliz donanması için böyle bir sevkulceyşî hedef yoktur.

Nihayet İtalyan - Yunan harbi başladı; İngiliz donanmasının Otrant kanalına ve Adriyatiğe girip Arnavudluktaki düşman ordusunun İtalya ile muvasalasını kesmesi icab ediyordu. Ayni suali tekrar sordular:

— İngiliz donanması, neden hâlâ Adriyatiğe girmiyor?

— İngilterenin Akdeniz donanması Başkumandanı Amiral Cunningham, İngilizdir; soğukkanlıdır; aceleci değildir de ondan.

Sonra, İngilizlerin acele etmeyişlerinin hakiki sebeblerini izah ettim:

— İtalyan donanması, olduğu gibi duruyor. Bu donanma ağlebi ihtimal, birinci filonun üssü olan Taranto harb limanında yatmaktadır. Bu liman, çizmenin ökçesinin iç tarafında ve Otranto kanalı yakınındadır. Otranto boğazı kısmen mayinlerle kısmen de denizltı gemileri, hücumbotları ve tayyarelerle muhafaza altındadır. Gerçi kanalın tam ortasında sular derindir. Burayı mayinle ve sair denizaltı manialarile sımsıkı kapatmak mümkün olmadığı Büyük Harbde görülmüştü. O zaman Pola harb limanındaki Avusturya bilhassa Alman denizltı gemileri, istedikleri zaman kanaldan girip çıkıyorlardı. Geçen harbden sonra, derin su mayinleri icad edildiği söyleniyor. Bu, doğru ise ve İtalyanların elinde, derin su mayinleri bulunuyorsa, Otranto boğazının mayinlerle kapatılmış olması ihtimali de vardı. İngilizler, bütün bu tehlikeleri göze aldırıp boğazı geçmeğe kalkışırlar, bu yüzden bazı zırhlıları batar veya ağır hasara uğrarsa, İtalyan donanması bütün kuvvetile Otranto'dan çıkın İngilizlerin yolunu kesebilir; onları kendi aleyhlerine bir vaziyette, harb etmeğe mecbur eder. Halbuki Akdeniz cephesindeki kat'i İngiliz zaferi, donanmanın bu denize hâkimiyetine bağlıdır. Bu hakimiyet, o kadar hayati bir kıymet ve ehemmiyeti haizdir ki, İtalyanlar, Arnavudluktaki ordularını takviye edecekler dive, tehlikeye konulamaz. Bu hakimiyet devam ettikçe, Yunanistan buhranlı günler geçirdikten sonra gene kurtarılabilir, fakat İngiliz donanması deniz hakimiyetini kaybedince yalnız Yunanistan değil, Mısır da, Süveyş de, İngiliz İmparatorluğu da tehlikeye düşer. Bu itibarla «acele ise şeytan karışır» ve «acele şeytandan, teenni Allahtan» söz-

Ve Amiral Cunningham, donanmasını Adriyatik denizine sokmak için, bunun evveliyatını ve icabatını hazırladı. İşin kıvamı gelinceye kadar da, Adriyatikteki İtalyan askerî nakliyatını bozmak vazifesini İngiliz harb gemilerinin topları yerine İngiliz tayyarelerinin bombalarına havale etti. İngiliz tayyareleri, İtalyanın kendi topraklarındaki bindirme, Arnavutluktaki indirme ve çıkarma limanlarını o kadar iyi bombaladılar ki İtalyan tecavüzü üzerinden iki aya yakın bir zaman geçtiği halde, İtalyanlar, Arnavutluk ordularını kendisini toplayıp yeni bir mukabil taarruza geçecek kadar takviye edemediler.

İngilterenin Akdeniz donanması başkumandanının hazırladığı ve başardığı evveliyat ta şunlardır:

1 — Yunan adalarında üsler teşkil etmek; Korfuda bir ileri karakol üssü vücude getirmek,

2 — Otranto kanalının müdafaa vasıtalarını ve tertiblerini iyice keşfetmek,

3 — İtalyan donanmasına darbeler indirerek zayıflatmak ve mümkünse bunu, Adriyatiğe yakın Taranto üssünden uzaklaştırmak, (Bu hedef, Taranto, Sardunya ve Napolide yapılan hava hücumlarile elde edilmiştir.)

4 — Arnavutlukta ve Libyada, hattâ şarkî Afrikada yapılan hamlelerle İtalyan hava kuvvetlerini dağıtmak ve zaafa uğratmak,

5 — İtalyan maneviyatını kırmak,

6 — Şarkî Akdeniz filosunu garbî Akdeniz filosundan celbedilecek kuvvetlerle bir miktar takviye ederek daha geniş hareketleri başaracak bir kudrete çıkarmak.

İşte bu yarım düzüne hazırlık hareketlerinden sonradır ki İngiliz donanması, 18 birincikânun gecesi, Adriyatiğe girmiştir.

Şimdi, biraz da, İngiliz zırhlılarının bu İtalyan gölüne girmesinden elde edilecek neticeleri tetkik edelim.

a — Arnavutluktaki İtalyan ordusunun en buhranlı bir zamanda, takviye, ikmal ve iaşe işleri son derece güçleşecektir.

b — Bu sayede, Yunan ordusunun, düşmanını denize dökmek, imkânları daha artacaktır.

c — İngiliz donanması, Arnavutluktaki Avlonya, Dırac iskelerini, İtalyadaki Otranto, Brindizi, Bari limanlarını bilhassa geceleri, adamakıllı dövebileceği gibi bu hareketleri Adriyatikte İtalyan sahilleri boyunca, münasib gördüğü kadar şimale doğru uzatabilir. Uzun kış geceleri bu gibi akınlara çok müsaiddir.

d — Şimdiye kadar, Yugoslavya ile denizden muvasalasını rahatça temin eden İtalyanlar, artık İngiliz kruvazörlerinin baskınlarına uğramak endişesile bu rahatlarını kaybetmişlerdir.

e — İtalyanın şark sahillerinde hava ve deniz hücumlarına karşı müdafaa tertibatı almak, mecburiyeti hasıl olmuştur. Bu da, asker ve malzeme, bilhassa hava defi bataryaları bakımından İtalya için israf denilecek sarfiyatı ve kuvvet dağıtılmasını mucib olacaktır.

f — İtalyan gölünün de İngiliz zırhlılarına açılmış olması, bilhassa Adriyatik kıyılarındaki İtalyan şehir, kasaba ve köyleri halkının uykusunu kaçıracak, maneviyatını bozacaktır.

g — Adriyatikte İngiliz toplarının gürlemesi, Yugoslavyanın cesaretini artırmış, Yugoslav genelkurmayına, deniz tehlikesinin ortadan kalktığını müjdelemiştir.

Deniz kuvveti, seyyal bir harb vasıtasıdır. İstediği zaman, istediği yerde, istediği gibi vurur. İtalya gibi, ana vatanı denizlerle çevrilmiş bir yarımada ile müteaddid adalardan mürekkeb ve hep denizaşırı müstemlekelere sahib bir memleket için, deniz hâkimiyeti karşı tarafta olduğu ve hele İngiliizler gibi deniz kurdlarının elinde bulunduğu zaman, vaziyet fecidir.

İngiliz donanmasının Adriyatiğe girmesi, İtalyanın mağlûbiyete doğru bir adım daha atması demektir.

ABİDİN DAVER

İngilterede yeni kurulacak cemiyet

Bütün genclik, imtiyazlardan istifade edecek

Londra 21 (a.a.) — 1888 de talebesi bulunduğu meşhur Harrow Kolejinde söylediği bir nutukta Çörçil, harbin Hitler mektebinden ve Eton Kolejinden çıkanlar arasında cereyan ettiğine dair Hitler tarafından yapılan beyanata telmih ederek demiştir ki:

«Hitler, Eton ve Harrow gibi Kolejlerde okumak nimetini bulamıyan fakat maharet ve yiğitlikle bütün dünyanın hayranlığını kazanan ve İngiliz gençliğinin ekseriyetini teşkil edenleri zikretmeği unutmuştur.

Bu harb kazanıldığı zaman - ki muhakkak surette kazanılacaktır - gayelerimizden biri şimdiye kadar yalnız küçük bir zümrenin istifade ettiği imtiyazları bütün millet gencleri arasında daha geniş bir surette tevzi eden bir cemiyet kurmak olacaktır.

Gözlükçülük hakkındaki kanun

Ankara 21 (Telefonla) — Meclise verilen gözlükçülük lâyihasında - ki muvakkat maddelere göre lâhiyanın kanunlaştığı tarihte en az iki senedenberi bir ticaretha - ne veya ezcanede gözlükçülük yaptıklarını, mahallin en büyük mülkiye âmiri tarafından verilmiş bir vesika ile ispat edenler 3 ay zarfında müracaat ettikleri takdirde yalnız imtihana tâbi tutulacaklardır. En az 10 senedenberi gözlükçülük yapmış olduğu sabit olanlar, sanatlarını icraya devam edeceklerdir.

Adriyatik akını nasıl oldu?

Haber, Amerikada derin memnuniyetle karşılandı

Londra 21 (a.a.) — Reuter Ajansının orta Akdeniz İngiliz harb filosu nezdinde bulunan muhabiri bu filonun merkezi Akdenizde yaptığı en yeni harekâta dair ilk malûmatı vermektedir. Muhabir bu harekât hakkında şunları yazmaktadır:

«Garb çölündeki İtalyan sahil mevzilerini mütemadiyen dövmek suretile kara kuvvetlerimize son derece kıymetli bir yardımda bulunduktan sonra İngiliz filosu, müthiş, bir havaya rağmen, ağır toplarını bizzat İtalyanın eşiğine çevirmek üzere yola çıktı. Şiddetli bir fırtınaya rağmen muayyen vakitten evvel Otranto civarına vâsıl olmuş bulunuyorduk. Gemiler, önceden, tespit edilmiş muayyen saatte muharebe mevkilerini aldılar. İki saat sonra Otranto boğazına girdik. Ben öndeki gemide bulunuyordum. İki saat kadar ağır ağır ilerledik. Bu esnada bütün gözler ileriye dikilmiş bulunuyordu. Toplarımız endahta hazırdı. Torpiller de hemen denize fırlatılacak vaziyete konulmuştu. Kesif bir zulmet içinde yolumuza devam ediyorduk. Arnavudluk sahilinden uzaktan uzağa parlayan bazı ışıklar, arasıra seçilebiliyordu. Bu esnda arkamızdan gelen zırhlılarımız Avlonyayı topa tutmak için vaziyet alıyorlardı. Biz, bombardımanı göremiyecek kadar zırhlılardan uzak bulunuyordu. Fakat Drac açıklarına vardığımız zaman Avlonyanın çok büyük bir muvaffakiyetle bombardıman edildiğini bildiren kısa bir haber aldık. Dönüşte de Avlonyada bütün şiddetile devam eden yangınları gözümle görmeğe muvaffak oldum. Bu esnada Avlonya limanından bir saatlik bir mesafede bulunuyorduk.

Her türlü mukabele ihimali zail olunceya kadar herkes vazifesi başında kaldı.

İtalyan denizinde dört saat süren bu cevelânımız esnasında düşman gemilerinin mevcudiyetine delâlet eden hiçbir alâmet görmedik. Düşman hücumumuzu akamete uğratacak en küçük bir teşebbüste bile bulunmadığı gibi kuvvetlerimizi denizden veya havadan bombardıman etmeğe de kalkışmamıştır.

Bu suretle, Akdenizi kontrol etmek hususundaki iddiası çoktan yıkılmış olan İtalya, bugün Adriyatik denizinin bile kendi denizi olduğunu iddia edemiyecek bir vaziyete düşmüştür.»

Amerikada akisler

Nevyork 21 (a.a.) — İngiliz filosunun Adriyatik denizine girdiği haberi gazeteler tarafından büyük başlıklar altında neşredilmektedir. Radyoların dün öğleden sonraki ve bugünkü neşriyatında bu hâdiseye geniş bir yer verilmektedir.

İngilterenin Akdenizde hemen inanılmıyacak bir dereceye varan hakimiyeti takdirle yâdedilmektedir.

Londrada televizyon tecrübeleri

Londra 21 (a.a.) — Televizyon mütehassısı İngiliz Baird renkli televizyon yapılmasına müsaid bir usul keşfetmiştir.

Gazeteciler önünde keşfinin tatbikatını gösteren Baird, 75 santimetre uzunluğundan ve 60 santimetre genişliğinde bir televizyon aynası üzerinde, civarda bulunan bir stüdyodan verilen resimleri tabii renklerile aksettirmiştir.

Harb dolayısile mer'i olan nizamlara muhalif hareket etmemiş olmak için cereyan telden nakledilmiştir.

Amerikan donanması Filipinde

Şanghay 21 (a.a.) — Stefani: Son zamanlarda denizaltı gemileri ve uzun mesafe bombardıman tayyarelerile takviye edilmiş olan Birleşik Amerikanın Asya donanması Philippines adalarına varmıştır.

Büyük Menderesin yaptığı tahribat

Söke 21 (a.a.) — Günlerdenberi devam etmekte olan şiddetli yağmurlardan büyük Menderes taşmış ve ovamızın mezru ve gayrimezru kısmını su altında bırakmıştır. Bir çok koyun ve hayvanat mahsur kalmıştır. Karina ve Bölme dalyanlarında çok zarar vardır. Mahsur bulunan hayvanat kayıklarla taşımaktadır. Köylerle münakalât kesilmiştir.

Rumanyanın Berlin sefiri Nariciye Nazırı yapılacakmış

Bükreş 21 (a.a.) — D. N. B.: İstifa eden Hariciye Nazırı Prens Sturdza'nın yerine kimin getirileceğine dair henüz sarih bir malûmat yoktur.

Bükreş siyasî mahfillerinde bu mevki için Rumanyanın Berlin elçisi Grecianu'nun ismi zikredilmektedir.

«CUMHURİYET» İN EDEBÎ ROMANI: 8

Kızıl Vazo

Yazan: Peride Celâl

İhtiyarcığın gözlerinden yaşlar boşandı. İnler gibi:

— Aman sus, dedi, sus! O çirkin söz senin ağzına yakışmıyor. Ah, zaten hep bu intikama kurban gitmedik mi?

Ne demek istiyordu? Heyecan içinde:

— Babam intikama kurban gitti değil mi? dedim. Şimdi de sıra bende öyle mi? Fakat gelen her kim olursa olsun karşısında zayıf, âciz, zavallı bir kız olmadığını görecektir. Evet, sen, ne dersen de, babamın intikamını alacağım!

Ninemin yaşları dinmişti. Şimdi ağlamıyor, şaşkın şaşkın yüzüme bakıyordu:

— Aman Allahım! Aman Allahım! Sen neler söylüyorsun? dedi! Eğer baban bunları duysaydı!.. Zavallı baban zavallı baban! O böyle şeylerden nasıl nefret ederdi bilmiyor musun?

Bunları söyledi ve benim başka şeyler sormamdan korkuyormuş gibi telâşlâ ileriledi. Küçük bir uğraşmadan sonda masanın ağır demir kapağı açılmıştı. Ninem içindekileri birer birer çıkardı; bir mercan tespih, bir iki gümüş parça, benim bazı ufaktefek mücevherlerim.. Babamın tabakaları, bir takım sararmış evrak.. Ve nihayet kızıl bir vazo... Ninem bu vazoya, elinden bırakmadan garib bir dikkatle uzun uzun baktı. Elinden aldım ve ben de yakından muayene ettim. Vazonun ağzı kırıktı. İki tarafında kulpları vardı. Altı üç dört parmak kalınlığında idi. Nineme:

— Kasaya konulacak kadar kıymetli birşeye benzemiyor? dedim.

Ninem hafif bir tereddüd geçirdikten sonra

— Bilmem, baban çok severdi, gözünden sakınırdı, dedi.

— Bana hiç göstermemişti.

— Kimbilir, herhalde aklına gelmemiş olacak.

— Onu artık kasadan çıkaracağım nine, çiçeklik diye, kullanırız. Mademki babamdan bir hatıradır, kasada duracağına gözümün önünde bulunmasını tercih ederim.

Ninem şaşkın ve müteredddid:

— Fakat Azize? diye, kekeledi.

— Bunda şaşacak ne var? Onu çiçeklik olarak kullanmamda bir mahzur mu görüyorsun?

Ninem bir şeyler söylemek istiyormuş gibi durakladı. Vazoya endişeli bir bakış fırlattı. Sonra yavaşça içini çekti ve:

— Hayır, kızım, dedi, onu istediğin gibi kullanabilirsin.

Kızıl vazodan başka diğer şeyleri tekrar kasaya koyarak kilidledik.

Sonradan kendi kendime düşündüm. Babamı öldürenlerin kasayı yoklamalarına bir mana vermiştim. Bunun için de kasada hiç tahmin etmediğim şeyler bulacağımı sanmıştım. Tahminim boşa çıktı. Bir kızıl vazo var ki o da hiç birşey ifade etmiyor.

Ah babamı öldüren şu haydudların kim olduklarını, öğrenebilsem!

Kanımın sıcak sıcak damarlarımı yaktığını hissediyorum. «Babacığım, babacığım! Seni benim elimden alanlar bunun cezasını pek müthiş çekeceklerdir!» Onları nasıl bulabilirim, bu düşmanları nasıl tanıyabilirim? Fakat beni ortadan kaldırmak için, gene gelecek değiller mi? Demek günün birinde karşılaşmamız mukadder.. Bu müthiş bir mücadele olacak, kendimi gittikçe daha kuvvetli, pervasız hissediyorum.

Nermin benim için «Erkek gibi kızsın vallahi Azize!» derdi. Bazan öyle hareketlerin var ki şu narin vücudünden, güzel yüzünden hiç umulmuyor. Sırasına göre öyle sert, ve yabani oluyorsun?..»

Nermin iyi kızdır. Bir zamanlar beni kendisine benzetmeğe nekadar çalışmıştı. Okumam için bir yığın aşk kitabları vermişti. Hepsi bir köşede yaprakları açılmamış bir halde unutuldular.. Aşkı geçici bir heves, heyecan olarak telâkki ediyorum. Bana fena bir hastalık hissini de veriyor. İnsan tutulup da kurtulmaya uğraşacağına, bulaşmamak için ihtiyat tedbiri alsa galiba daha iyi olacak! Aşk romanlarını sevmem. Daha ziyade tarih ve seyahat kitabları hoşuma gidiyor. Ev işlerinden de pek hoşlanmadığımı itiraf etmeliyim. Nermin bir aralık bana beyaz iş öğretmeye kalkmıştı, ama sonra gayretinin faydasız olduğunu görerek vazgeçti. Ev işlerine aid bir sürü şeyden haberim yoktur. Fakat ata iyi binerim. Bizim Yusufun talimleri sayesinde mükemmel silâh kulanmasını da öğrendim. Biraz resim yaparım. Sakatlanan ufaktefek eşyayı tamirde mahareti vardır. Hastalara iyi bakarım. Balık avı hoşuma gider. Nermine bunları: «İşte benim marifetlerim!» diye saydığım zaman kızcağız güler..

***

Gece yatmadan evvel Yusufla babası evi bir kere dolaştılar. Babam öldüğündenberi bu bizde bir âdet halını aldı. Ninem, Yusufla babasına tenbih etmiş olacak, onlar dolaşırken ben gözlerimle hareketlerini takib ediyordum. Bütün odalara girip çıktılar.. Pencereleri yokladılar..

On ikiye kadar ninemle salonda oturduk ve pek az konuştuk. Nineme:

— Beş on güne kadar İstanbulda oluruz, dedim.

— Teyzeme mi ineceğiz? diye, sordu.

— Hayır, dedim, kendi evimize.. Akrabamız da olsa, gene bir başkasının evinde rahatsız oluruz.. Hem sen de evimizde olmamızı tabii daha çok arzu edersin sanıyorum?

Dalgın dalgın başını salladı:

— Yalnız.. diye, mırıldandı.

— Bir itirazın mı var nine? dedim.

Başını kaldırıp yüzüme baktı:

— Azize yavrum, dedi, İstanbula gidince artık seni evlendiririz. Evimize candan bir erkek lâzım olduğunu zannediyorum.

Yerimden kalkarak omuzlarını silktim:

— Ne demek istediğini anlayorum nine. Fakat benim müdafaa edilmeğe ihtiyacım yok. Kendi kendimi müdafaaya kâfiyim. Hatta yalnız kendimi korumakla da kalmıyarak babamı öldürenlerin..

Ninemin titrediğini farkettim. «Devam etme, dur» der gibi elile bir işaret yaptı. Sustum. Yanına yaklaştım.

— Nine, babamın hırsızlık maksadile öldürülmediğine sen de inanıyorsun ya?.. Bu meselede senin hepimizden çok fazla şeyler bildiğine eminim. Peki bana bu facianın sebebini anlatmak istemez misin?

Ninem irkilerek yüzüme baktı. Ve sesini çıkarmadı. Tekrar ettim:

— Nine Allahaşkına olsun bir şey biliyorsan söyle. Ben de düşmanlarımızı tanıyayım. Bizden ne istediklerini anlayayım.

Ninemin dudakları titriyerek aralandı:

— Hiç birşey söylemiyeceğim, babana söz verdim kızım.

Allahım, demek bütün şüphelerim doğru imiş!

İğildim, ninemin omzunu tuttum ve yalvaran bir sesle mırıldandım:

— Fakat niçin benden gizliyorsunuz, nine?

— Baban böyle olmasını istemişti kızım.

Başını önüne iğdi ve dudaklarını kısarak sustu. Yüzü ifadesiz bir hal almıştı. Onun artık hiç bir şey söylemesine imkân olmadığını anladım. Mademki yemin etmişti, mademki babama söz vermişti. Öyle ise konuşmıyacağı muhakkaktı.

(Devam edecek)

Namık Kemal ihtifali

Büyük vatan şairimiz Namık Kemalin yüzüncü doğum yıldönümü münasebetile dün memleketimizin her tarafında, mekteblerde, Halkevlerinde toplantılar yapılmış; ölünciye kadar «vatan vatan!» diye çırpınan büyük vatanperverin adı, çok sevdiği vatanın semalarına yükselmiştir.

Üniversitede

Üniversitede yapılan ihtifal çok heyecanlı olmuş, binlerce genc, onun unutulmaz hatırası önünde samimi bir hürmet ve derin bir huşu ile başlarını eğmişlerdir.

Toplantıda İstanbul Vali ve Belediye reisi Lûtfi Kırdar, Harb Akademisi Komutanı Korgeneral Ali Fuad Erdim, bütün Üniversite profesör ve talebeleri, mekteb muallimleri ve kalabalık bir halk kütlesi bulunmuştur. Salon Namık Kemalin büst ve resimlerile donatılmıştır.

Rektör merasimi açıyor

İstiklâl marşını müteakıb Üniversite Rektörü Cemil Bilsel kürsüye gelerek şu sözlerle toplantıyı açmıştır:

«— Bu büyük ve manalı toplantıyı Üniversite adına şeref duyarak açıyorum. Bu merasime iştirak etmekle her birimizin ona karşı olan şükranlarını ifade etmiş olacağız. Aramızda bulunan torununu, gelini ve evlâdlarını memleket adına selâmlıyorum.»

Merhumun, toplantıda hazır bulunan ailesi efradı davetiller tarafından şiddetle alkışlanmışlar, torunları bu tezahürata karşı, minnet duygularını ifade etmek üzere ayağa kalkmışlar ve davetilleri yaşlı gözlerle selâmlamışlardır.

Rektör sözlerine devam ederek:

«— Namık Kemal adını bu çatı altında ilk defa anmıyoruz. Onu bu kürsüde çok andık. Namık Kemal, Türk milletinin yetiştirdiği büyüklerden bitidir. Bir asırdanberi edebiyat hareketlerinin başındaki yeni cereyan hüviyetine istikamet veren kalem sahibi olmakla beraber büyük hürriyet aşkını telkin eden büyük insandır.»

Kemali, Halide Edib anlatıyor

Rektörden sonra Edebiyat Fakültesi profesörlerinden Halide Edib Adnan kürsüye gelerek Namık Kemalin insanlık cephesini tahlil eden kıymetli bir hitabede bulunmuştur. Halide Edib sözlerine şöyle başlamıştır:

«— Bir insanın portresini çizmek güçtür. Çünkü insan portresi çok karışıktır. Bu merasim için benim de, Namık Kemal hakkında söz söylememi iki gün evvel benden istediler. Bunu bir şeref telâkki ettim. Fakat çok düşündüm. Nihayet kararım şu oldu: Namık Kemali en büyük devlet müessesesinden en basit insan kadar sevdiren ve onun aramızdan ayrılmamasına âmil olan vasıflarından bir kaçını size hatırlatmak istedim. Namık Kemal şeref miraslarımızdan en şereflisidir. Nereye gitseniz, Anadolunun en ücra köşesinde görürsünüz. Namık Kemal ebediyen bizimdir. Bizi temsil eden adamdır. Neden Namık Kemali daima yaşıyor hissediyoruz.»

Burada Bayan Halide Edib, Namık Kemalin büyüklüğünü ifade eden çocukluğuna aid bir hatırasını anlatmış ve sözlerine şöyle devam etmiştir:

«— Münevverler, Namık Kemale niçin bağlanıyorlar? Münevverlerimizle konuştuğumuz zaman, dün ve bu gün Namık Kemalin tek tek cepheleri için şöyle söylüyorlar: «Şiiri eskimiştir. Böyle şiir olmaz.» Diğer bir kısmı da: «Namık Kemalin yazdığı tarih bu günkü tarih usulüne muvafık değildir.» Namık Kemalin üzerinden ilim ve edebiyat hil'atini alanlar bile çırılçıplak Namık Kemalle karşılaşınca başlarını eğdiler. Bu gün bütün münevverler, bütün meydanlarda Namık Kemalin heykelini görmek isterler.»

Kemalin vatan telâkkisi

Namık Kemalin vasıflarına geçen hatib, şairin en beğendiği bir şiirini tahlil etmiş:

«— Bu şiire nazire olarak, tetkik ettiğim bütün dünya edebiyatında, bir tek şiir tanıyorum. Bu da bir İngiliz edibinin «vazife kasidesi» dir.»

Namık Kemalin vatan kasidesini tahlil eden hatib, buradaki vatanın ne demek olduğunu izah etmiş ve demiştir ki:

«— Kemal, cihangir bir Osmanlı devleti düşünüyor. Fakat bu günkü manada empesyalist bir devlet mefhumu değildir. Bu, sıkı selâmetle idare edilen Türk devletidir

Namık Kemalin telâkki ettiği vatan, bu gün telâkki ettiğiniz vatan değildir. O, Kâbede siyahlara bürünmüş, yaslı bir kadındır. Fakat muhakkaktır ki, vatan gene vatandır. Vatan, coğrafi bir tabir değildir. Vatanı için ölen her adam, ister en basit bir nefer, ister en yüksek bir adam olsun, vatan toprağında elle tutulmaz bir kıymet buldukları için ölür. Mehmedcik «dini bir uğruna ölüyorum» der. Hepimiz, daima dini bir uğruna öldüyoruz. Çünkü içimizde ölmeğe inandığımız itikad dini bir uğruna ölen Mehmedciğin itikadıdır.»

Kemale göre, hürriyet mefhumunu anlatan hatib, sözlerini şöyle bitirmiştir:

«— Diyorum ki, Kemal ölmemiştir En büyük ispatı bu gün sizlersiniz, genclersiniz. Bilerek söylüyorum ki, şiirlerini tamamen belki okumuyorsunuz. Fakat gözlerinizde görüyorum. Kemal içinizde yaşıyor ve o yaşadıkça emin olunuz ki, millet olarak daima hür ve müstakil yaşayacağız.»

Bir Kemalden bir Kemale!

Halide Edibin coşkun alkışlarla biten sözlerinden sonra Edebiyat Fakültesi doçentlerinden Ali Tarlan söz almıştır. Ali Nihad, Kemalin şiirlerinden bir parça okuyarak ezcümle demiştir ki:

«— O, cemiyetin idrakile, tekâmülü ile büyür, namütenahi büyür. Evet! O, ışıkları parlak ve açık bir güneştir. Daima payidardır. Bu güneş, bizim ufkumuza bundan tam bir asır evvel doğdu.

Vatanın bağrına düşman dayadı hançerini
Yok mu kurtaracak bahtı kara maderini

Ona gene bir Kemal cevab verdi:

Vatanın bağrına düşman dayasın hançerini
Bulunur kurtaracak bahtı kara maderini

Biz, kemalden kemale koşan tarihimizle hakiki kemale ereceğiz. Buna inanıyoruz ve daha büyük kemaller bekliyoruz. Bu anda yurdumuz ve millîyetimiz için duyduğumuz bu emsalsiz heyecanı tahlil edersek, onun içinde büyüklerimizin inkâr edilmez tesirlerini görürüz. İnsanlığımızı kurtaran ve kurtaracak olan işte bu heyecandır. Bu heyecanımız: bir kere daha tazelemek için buraya toplandık.»

Diğer hitabeler

Bundan sonra Güzel San'atlar Akademisi doçentlerinden Ahmed Hamdi Tanpınar kürsüye gelerek Namık Kemalin hayatını ve san'atını tahlil etmistir. İktisad Fakültesi sosyoloji doçenti Ziyaeddin Fahri Fındıkoğlu, Namık Kemali hukukî cepheden tetkik eden kıymetli bir hitabede bulunmuştur.

Profesörlerden sonra talebelerden bazıları büyük şairin vatan kasidesini, vatan menşuresini ve vaveylâsını okumuşlardır.

Namık Kemale tazim

Toplantıya Rektörün şu sözlerile nihayet verilmiştir:

«— Türkiyenin ilim müessesesi namına Namık Kemalin adı önünde hürmetle eğiliyorum.»

Namık Kemal sergisi

Konferans salonundaki merasimden sonra, salonda bulunanlar, İnkılâb müzesindeki Namık Kemal sergisinin açılma törenine iştirak etmek üzere müzeye gitmislerdir.

Sergide büyük vatan şairinin hayatı, eserleri hakkında türkce ve yabancı dillerde yazılmış eserler teşhir edilmektedir.

Mekteblerde

Şehrimizdeki bütün lise ve orta mekteblerle ecnebi ve ekalliyet mekteblerinde ayrı ayrı toplantılar yapılarak Namık Kemalin hayatı, eserleri san'atı hakkında konferanslar verilmiş, seçme şiirlerinden parçalar okunmuştur.

Akademide

Güzel San'atlar Akademisinde yapılan toplantıda, profesörler, talebeler hazır bulunmuştur. Şair Necib Fazıl Kısakürek tarafından verilen Namık Kemale aid konferans, salonda bulunanlar tarafından alâka ile dinlenmiştir.

Halkevlerinin tertib ettiği toplantılarda çok kalabalık olmuştur. Hatibler tarafından Namık Kemalin muhtelif cepheleri hakkında konferanslar verilmiş, bestelenen eserleri çalınmıştır. Bu suretle dün büyük vatanperver lâyık olduğu hürmetle anılmıştır.

Ankarada

Ankara 21 (Telefonla) — Büyük vatan şairi Namık Kemalin yüzüncü doğum yılı münasebetile bugün Ankara radyosunda hususî bir program tatbik edilmiştir. 19,40 merhumun torunlarından Hariciye Vekâleti umumî kâtibi Numan Menemencioğlu radyoda Namık Kemalden şiirler okudu. Radyo korosu, Namık Kemale ithafen konserler verdi.

Maarif Müsteşarı İhsan Sungu Namık Kemal hakkında güzel ve heyecanlı bir konuşma yaptı. Dil ve Tarih Fakültesi Doçentlerinden Bedreddin Tunçer de Namık Kemalin sahne eserlerinden bâhis bir konferans verdi. Yarın akşam Ankara Halkevinde, büyük vatan şairimizi tebcil için bir program tertib edilmiştir.

Ankaragücü: 1 - Gencler: 2

Ankara 21 (Telefonla) — Bugün Ankaragücü sahasında Genclerbirliği, Ankaragücü takımları arasında lik maçlarına devam olunmuştur. Sahanın çamurlu olmasından dolayı oyun teknikten ziyade bir enerji imtihanı manzarası arzetmiş ve neticede Genclerbirliği kalabalık bir seyirci kütlesi huzurunda rakibini bire karşı iki sayı ile yenmiştir.

SPOR

Askerî mektebler boks şampiyonası

Dün Beyoğlu Halkevinde yapılan müsabakalar çok hararetli oldu

Askerî mektebler arasında yapılan boks birincilikleri dün Beyoğlu Halkevi salonunda başlamıştır.

Deniz harb okulu, deniz, Kupleli ve Maltepe liseleri boksörleri arasındaki bu müsabakalar büyük bir kalabalık tarafından heyecanla seyredilmiş, maçlarda İstanbul komutanı, askerî mekteb müdürleri de hazır bulunmuştur.

Müsabakalara başlamadan evvel iştirak edecek boksörler soyunmuş oldukları halde ringe dizilerek seyircilere takdim edilmiş ve istiklâl marşını müteakıb, Halkevi reisi Ekrem Tur, askerî mekteblerin bilhassa boksa vermiş olduğu ehemmiyeti tebarüz ettiren güzel bir hitabede bulunmuştur.

Maçların heyeti umumiyesi güzel ve bazıları ise pek heyecanlı geçmiştir.

Deniz lisesi boksörlerinin teknik üstünlükleri hemen bütün yaptıkları maçlarda bilhassa nazarı dikkati celbetmiştir. Maçlar ikişer dakikadan üçer ravund idi.

Maçların ikinci kısmı bugün saat 10 da Beyoğlu Halkevinde yapılacaktır.

Teknik neticeler:

Deniz Lisesinden (Murad) Kuleli (Osman)

Maç sıkı yumruklarla başladı. Muradda hafif bir hakimiyet vardı.

İkinci devre iki boksörün mütemadi çarpışmalarile geçti. İki boksör de iyi çalıştı.

Üçüncü ravund hemen yumruksuz geçti denecek kadar hafif oldu. Berabere kabul edilmediği için bir ravund daha dövüşmeleri kararlaştırıldı. Deniz lisesinden Murad bu son ravundda bir az daha canlı çalışarak sayı hesabile galib geldi.

Kuleli (Zeki) Maltepe (Nuri)

Çok sür'atli ve sıkı yumruklarla başladı. Nuri bu hücumlardan şaşkın bir hale düştüğünden orta hakemi bir dakika istirahat verdi.

Nuri kendini toparlayamadığı halde maça devam etti. Zeki rakibine verde iken vurduğundan ilk ravundu mağlûb olarak bitirdi.

İkinci ravund Nurinin müdafaası, Zekinin sıkı hücumlarile geçti.

Üçüncü ravundda Nuri biraz canlanır gibi olmuştu, Zeki hakimiveti bırakmadı ve maçı sayı hesabile kazandı.

Deniz Lisesi (Bülend) Maltepe (Cemal)

Cemal ilk ravund hakimiveti temin edecek kadar bol yumruk attı.

Daima müdafaada kalan Bülend, ikinci ravundda müsavi denebilecek bir şekilde çalıştı.

Üçüncü ravund Bülend için hiç de iyi başlamadı, Cemalin mütemadi hücumları karşısında Bülendin menejerleri ringe sünger atarak mağlûbiyeti istemek suretile maçı tatil ettiler.

Cemal galib sayıldı.

Deniz Lisesi (Sermed) Maltepe (Kemal)

Bu maç çok sert ve sıkı başladı. Sermed çok hakim vuruşuyordu. Sermed, birinci ravunddaki hakimiyeti ikinci ve üçüncü ravundda da devam ettirdi.

Kemal nakdavun olduktan sonra kendini hiç toparlayamadı ve maçı Sermed kat'i bir hakimiyetle kazandı.

Deniz Lisesi (Seyfi) Kuleli (Halid)

Seyfi hâkim başladığı maçta yumruktan ziyade gölge boksu yapar gibi hareket ediyordu.

İkinci ravund hücum fırsatı bulan Halid müsavi denebilecek bir şekilde çarpıştı.

Üçüncü ravund ufak bir farkla Seyfinin lehinde bitti.

Maçı müsavi bir netice ile gören hakemler bir ravund daha ilâve ettiler. Bu ravundda Halid nakdavun oldu. İki boksörün çarpışması pek hızlı bir şekle girdiği zaman gong çaldı.

Kuleliden Halidin galibiyet kararını seyirciler protesto ettiler.

Deniz Lisesi (Afif) Kuleli (Sabahaddin)

Sabahaddinin müdafaası karşısında Afif hâkim dövüştü.

İkinci ravund biraz fazla deneme şeklinde idi.

Üçüncü ravundda Afifte hâkimiyet daha kat'i bir şekil aldı.

Neticenin beraber addedilmesi maçın bir ravund daha uzatılmasını icab ettirdi.

Dört ravundda üstünlüğü muhafaza eden Afif çoktan kazanmış olduğu maçtan sonra itiraz kabul etmez bir çarpışma ile galib gelerek uzun uzun alkışlandı.

Deniz Lisesi (Bedii) Kuleli (Hayri)

Hayri, rakibine nazaran çok faik idi. Birinci ravundun hemen ilk dakikasında ringde tutunmak imkânı bulamıyan Bediiyi abandone etti.

Mekteb maçları yapılamadı

Havanın bozukluğu dolayısile dün yapılması lâzım olan mekteb maçları tehir edildi.

Basketbol şampiyonası

İstanbul basketbol şampiyonasına bugün Eminönü Halkevi salonunda devam edilecektir.

Üçüncü kategori:
Galatasaray A. - Galatasaray B.
Beyoğluspor - Kurtuluş A.
İ. Spor - Kurtuluş B.
İkinci kategori:
İ. Spor - Kurtuluş

Haftanın en mühim maçı birinci kategoride Galatasaray - Kurtuluş maçıdır. Bu maç saat 15 te yapılacaktır.

Lik maçlarının tehiri ihtimali var

Bugün yapılacak lik maçlarından evvel hakemler sahaların vaziyetini tetkik edeceklerdir.

Bir haftadanberi yağan yağmur ve kardan dolayı sahalar oynanmıyacak bir halde ise maçlar tehir edilecektir.

Kız bektebleri voleybol maçları

Kız mektebleri arasındaki voleybol maçlarına pazartesi günü Eminönü Halkevi salonunda devam edilecektir.

Birinci maç: Kız Muallim - Cumhuriyet saat: 14

İkinci maç: Boğaziçi - Işık Lisesi saat: 14.30

Bu gün mevsimin son yarışları yapılıyor

Ankara 21 (Telefonla) — Islah encümeninin memleketin 15 vilâyetinde tatbik ettiği yarışların sonuncusu, her tarafta yarın yapılacaktır. Sonbahar yarışlarındaki müsahedeler, 1940 senesinin memleketimizde bu sahada en hareketli bir yıl olduğunu tespit etmiştir.

Kongereye davet

Türk Yüksek Mimarlar Birliği İstanbul şubesi başkanlığından:

Şubemiz yıllık toplantısı 28/12/940 cumartesi saat 15 te Salkımsöğüd Alay köşkü binasında yapılacaktır.

Ayni günde kongreyi müteakiben Güzel San'atlar Birliği Mimari şubesi senelik toplantısı da yapılacaktır

Azanın teşrifleri rica olunur.

BEYOĞLU HALK Sineması
Bugün 11 de akşam 20 de
1 — GÜN DOĞARKEN - Türkçe
2 — TAKSİ HAYDUDLARI

YARIN AKŞAM
SARAY sinemasında
MÜNİR NUREDDİN
KONSERİ
Gişede bilet satışı devam ediyor.

Yalnız büyük aşklara sahne olan... Daima heyecanlı avantürler yaşanan... Tuna sahilleri birçok filmlere mevzu olmuştu. Fakat:
Bugün LÂLE de göreceğiniz
RODE SANDOR meşhur ÇİGAN orkestrasının süslediği (T Ü R K Ç E)
MAVİ TUNA ŞARKISI
Bunlara hiç benzemiyen.. Zevkine eş olmıyan... Atesine kanılmıyan.., Yepyeni bir şaheserdir.
DİKKAT: Bu filmin evvelce bu isimde gösterilmiş olan filmlerle hiçbir münasebeti olmayıp memleketimizde ilk defa gösterilmektedir.
Mühim ilâve: En son gelen dünya harbinin mühim vak'aları
(TÜRKÇE) PARAMUNT JURNAL'de
Bugün saat 11 de tenzilâtlı matine

HAFTANIN YEGÂNE FRANSIZ FİLMİ
Bir Kış Gecesi
nin muazzam ahenklerini... İhtiras cilvelerini.. Zalim ve müşfik dramını... Yaratanlar:
PİERRE BLANCHARD - RENEE St. CYR
GİLBERT GİL ve PARİS'in COLONNE ORKESTRASI
SÜMER SİNEMASI
seyircilerini hayrette bırakmaktadırlar. Bilhassa CHOPİN — BEETHOVEN'in parçaları ciddî bir ziyafeti musikiye teşkil etmektedir.
İlâveten: RENKLİ MİCKEY MOUSE
Bugün saat 11 de tenzilâtlı matine

ROBENSON ADASI

Okyanusun 1250 mil açığında ıssız bir adada
ROBENSON
ailesinin uğradığı tüyler ürpertici maceralar. PEK YAKINDA
TAKSİM
Sinemasında

Beşiktaş SUAD PARK Sinemasında
İki büyük TÜRKÇE Şaheser
Saadet yuvası | Tüccar Horn
Seanslar: 2,30 | Seanslar: 4,30 - 7 ve 9 da

BÜTÜN İSTANBUL HALKI GÜLMEKTEN KIRILIYOR...
ÇÜNKÜ DÜNYA KOMİKLER KRALI
ARŞAK PALABIYIKYAN'ın
TÜRKÇE SÖZLÜ
3 AHPAB ÇAVUŞLAR ŞİRKTE
Şaheserler şaheserile seyircileri 2 saat kahkaha ile güldürmektedir.
TÜRKÇE SÖZLÜ nüshası
İPEK ve SARAY
Orijinal nüshası yalnız
MELEK Sinemalarında
Bugün saat 11 de tenzilâtlı matine vardır.

TAKSİM SİNEMASINDA : Bugün fevkalâde bir program
2 büyük ve muhteşem film birden
1 - Okyanus bekçileri
(RALF BELLAMİ)
Colombia Film Şirketinin 939 - 940 senesi için hazırladığı büyük havacılık filmi.
Baştanbaşa heyecan ve dehşetler filmi.
Umumî istek üzerine bu mevsimde en çok beğenilen büyük şark filmi
2 — KIZIL RAKKASE SALOME
Türkçe sözlü ve Türk Musikili
Bugün saat 11 de tenzilâtlı matine

RADYO
Bu günkü program
22/12/940 pazar

9,00 Program	18,03 Orkestra
9,03 Haberler	18,50 Şarkılar
9,18 Müzik (Pl.)	19,30 Haberler
9,45 Yemek listes	19,45 Fasıl heyeti
★	20,15 Müzik (Pl.)
12,30 Program	20,30 Konşma
12,33 Saz	20,45 Şarkılar
12,50 Haberler	21,15 Konuşma
13,05 Şarkılar	21,30 Müzik (Pl.)
13,25 Orkestra	22,30 Haberler
★	22,50 Dans müziği
18,00 Program	23,30 Kapanış

ŞEHİR TİYATROSU
TEPEBAŞI DARAM KISMINDA
Gündüz saat 15,30 da matine
Gece saat 20,30 da
BULUNMAZ UŞAK
***
Beyoğlu İstiklâl caddesi
KOMEDİ KISMINDA
Gündüz saat 15,30 da matine
Gece saat 20,30 da
PAŞA HAZRETLERİ

ALEMDAR
-1-
Hayran izdihamlarla seyredilen
ROBERT TAYLOR'la HEDDY LAMARR'ın
1940 harikası
SEVEN KADIN
-2-
Bütün dünyayı görülmemiş kahkaha bombardımanlarına tutmuş olan:
LOREL - HARDY
HAYDUDLAR ARASINDA
TÜRKÇE SÖZLÜ
Devam ediyor !..
MİLLİ

Son sistem gömme kalöriferlerle teshin edilen ve ayni zamanda tasfiye cihazlarile havası daima temizlenen İstanbulun yegâne sıhhî ve muhteşem sineması
MARMARA
Salonlarında:
AL JOLSON'un
Bütün kalbleri rikkatle titreten
SON BESTE
AYRICA:
GÖRÜNMEYEN ADAM ARAMIZDA !..
Dünyadaki filmlerin en korkuncu devam ediyor !..

KİM ÖLECEK.. KİM DÖNECEK...?
Dünyanın en heyecanlı filmi.
Baş rollerde:
CESTER MORRİS —
LUCİE BALL —
JOSEPH CALLEA

Merhametten Maraz

Yazan: *Stefan Zweig* — 43 — Türkçeye çeviren: *Hamdi Varoğlu*

Edit, kendini toparladı:

— Delice sözlerinizi ne diye dinledim, bilmem ki! dedi. Hâlâ canım sıkılıyor. Seyahat masrafından size ne? Bize gelirseniz, davetlimiz olarak geleceksiniz. Ziyaretimize gelmek lûtfunda bulunursanız, zanneder misiniz ki babam, üstelik masraf etmenize razı olsun? Ne saçma şey! Ben de tutmuş, buna ehemmiyet verecek kadar saflık gösteriyorum!.. Artık bu meseleye dair bir kelime bile söylemeyin. Hayır, bir tek kelime bile söylemeyin diyorum size!

Fakat benim bunu kabul etmeme imkân yoktu. Çünkü, bir tufeylî muamelesine maruz kalmak kadar gücüme giden bir şey yoktu.

— Hayır, bir kelime daha! dedim. Aramızda suitefehhüme lüzum yok! Binaenaleyh, açıkça söylüyorum. Alaydan, benim namıma bir talebde bulunulmasını istemiyorum. İltimasa ihtiyacım yok. Arkadaşlarımla müsavi muamele görmek isterim ve her türlü himayeyi reddediyorum. Başkalarının ianesile geçinmek istemem. Sizin de, babanızın da son derece hüsnüniyet sahibi olduğunuzu biliyorum. Fakat bazı insanlar vardır ki, her nimetin, gökten iner gibi ayaklarına gelmesini istemezler... Artık bu bahsi kapayalım.

— Demek ki gelmek istemiyorsunuz.

— Öyle bir şey söylemedim. Gelmeme mânî olan sebebleri izah ettim.

Babam rica etse bile gelmiyecek misiniz?

— Öyle dahi alsa.

— Ya.... Ben rica edersem? Dostca, samimiyetle?

— Yapmayınız. Boşuna olur.

Edit başını eğdi. Fakat dudaklarının titrediğini görmüştüm. Bu da, şiddetli bir öfkenin şüpheye mahal bırakmayan alâmetiydi. Bir tek işaretile, bütün evi, derhal emirlerine münkad kılan bu genc kız, yepyeni bir şeyle karşılaşmıştı. Bir mukavemetle çatışmıştı. Ona, birisi «Hayır» demişti ve bu, onu, çileden çıkartıyordu. Anî bir hareketle, masanın üstünde duran çiçeklerimi aldı, pürhiddet parmaklıktan dışarı fırlattı. Dişleri arasından ıslık gibi bir sesle:

— Alâ, dedi. Hiç olmazsa, şimdi, dostluğunuzun ne derecede olduğunu biliyorum .Bunu tecrübe ettiğimiz çok iyi oldu. Kahvede bir iki arkadaşınız dedikodu yapar diye kaçamak yolları arıyorsunuz! Alayda fena bir not verirler korkusile, dostlarınızın neş'esini kaçırıyorsunuz!.. Pekâlâ! Mesele kalmadı!.. Daha fazla dilenecek değilim .Gelmek istemiyorsunuz, peki! Bitti!

Bu «Peki» yi, bir kaç defa ısrarla tekrar etti. Ayni zamanda, bir hücuma hazırlanıyormuş gibi, vücudünü doğrultmak için, iki elini, koltuğun yanlarına kuvvetle bastırıyordu. Sonra, şiddetle bana döndü.

— Şu halde mesele halledildi, dedi. Naçiz ricamız reddedildi. Ziyaretimize gelmiyeceksiniz, gelmek istemiyorsunuz. İşinize gelmiyor. Öyle olsun. Biz de başımızın çaresine bakarız. Zaten, evvelce, sizsiz pekâlâ oluyordu. Fakat sormak istediğim bir şey var. Bana, samimiyetle cevab verecek misiniz?

— Tabiî.

— Fakat samimiyetle! Namusunuz üzerine söz vereceksiniz! Söz verin.

— Madem ısrar ediyorsunuz. Söz veriyorum.

— Peki, peki.

Bu kelimeyi, bir bıçak kullanır gibi, sert ve keskin söylemişti.

— Peki. Korkmayın, zati devletlerinin ziyaretini temin için ısrar edecek değilim. Yalnız, öğrenmek istediğim bir şey var, bir tek şey var. Demek ki bizi görmeğe gelmek istemiyorsunuz, çünkü hoşunuza gitmiyor, sıkılıyorsunuz, yahud da, beni alâkadar etmiyen başka sebebler var. Peki... Peki.. Bu mesele böylece halledilmiştir. Fakat, bana açıkça söyleyin: Esas itibarile, bizim eve niçin gidip geliyorsunuz?

Öleceğim aklıma gelirdi ,bu suali tahmin etmezdim. Şaşkınlığımdan, vakit kazanmak için, kekeledim:

— Fakat... Bu gayet basit bir şey.. Bunun için, namus üzerine söz vermeğe hiç lüzum yoktu...

— Ya!.. Basit mi? Daha iyi ya .Söyleyin bakalım, öyleyse!

Artık kaçamak imkânı kalmamıştı. Hakikati söylemek bana kolay göründü, fakat bunu ihtiyatla, süsleyerek söylemek lâzımdı. Binaenaleyh, zahiri bir lâkaydi ile söze başladım.

— Azizim Madmazel Edit, hareketimde esrarengiz sebebler aramayın. Beni kâfi derecede tanıdığınız için, hakkımda fazla sual varid olmadığını bilirsiniz. Size yemin ederim ki, henüz kendimi tahlil etmek ve falanın veya filânın evine niçin gittiğimi, falancayı sevdiğim halde filancayı neden dolayı sevmediğimi düşünmek, şimdiye kadar aklıma gelmemiştir. Vallahi, ister zeki, ister budalaca bir cevab diye kabul edin, size söyleyeceğim şundan ibarettir. Sizin evinize gidip geliyorum. Çünkü... Buradan hoşlanıyorum, her yerden daha ziyade burada daha rahat ediyorum. Siz bizim sürvari zabitlerini, galiba operetlerdeki gibi zannediyorsunuz daima şık, daima neş'eli, bir nevi ebedî şenlik içinde yaşayan insanlar. Fakat, içerisine girince, manzara o kadar güzel değildir. Meselâ o kadar meşhur olan tesanüdümüz, bazan boş lâftan ibarettir. On kişinin gayesi ayni olunca hissiyata yer kalmaz. Terfi veya tayin mevzubahs olunca, insan, birbirini çiğnemekte tereddüd etmez. Sonra, bir kışla ve bir umumî yemek sofrası, hakikî bir aile yuvası değildir. Orada insan hiç kimseye bağlı değildir ve size bağlı hiç kimse yoktur.. Vâkıa bazan çok iyi arkadaşlar bulunur, fakat daima az çok bir çekingenlik mevcuddur, hiç bir zaman tam bir itimad yoktur. Halbuki, size geldiğim zamanlar, kılıcımı vestiyere bırakırken, her türlü çekingenliği de bir tarafa bırakıyorum ve sonra ,sizinle, gayet samimî olarak konuşmağa başlayınca, o zaman... Bana öyle geliyor ki...

Gayri ihtiyarî durdum O, hararetle sordu:

— Nasıl geliyor?

— Öyle geliyor ki, yanında bulunduğum kimse için, kışladaki arkadaşlara olduğum kadar beyhude değilim... Bu benim kendi değerimden değil, onu biliyorum, hattâ bazan, sizin için can sıkıcı bir hale gelmeyişim beni hayrete düşürüyor. Çok defa... Bilmezsiniz kaç defalar, artık benden bıkmış olmanız icab ettiğini düşündüm.. .Fakat sonra, bu koca evdeki yalnızlığınızı düşünüyorum.. Ve sizi taraçanızda, yahud odanızda her gördükçe, geldiğime, sizi orada bütün gün yalnız bırakmadığıma iyi ettiğimi, kendi kendime düşünüyorum

Gri gözlerin oynaması durdu ,göz bebekleri kaskatı kesildi. Ona mukabil, asabî parmaklar, koltuğun kenarında dolaşmağa ve önce yavaş yavaş, daha sonra kuvvetle, koltuğun tahtasını tıkırdatmağa başladı. Ağız buruştu ve öfke ile bana haykırdı:

— Evet, anlıyorum. Ne demek istediğinizi mükemmelen anlıyorum zannederim, şimdi, hakikati söylediniz. Çok nazik ve çok mahirane izah ettiniz. Fakat, buna rağmen maksadınızı anladım. Çok yalnız olduğum için geldiğinizi söylüyorsunuz; yani, şu uğursuz koltuğa çivilenip oturduğum için. Yalnız bunun için her gün geliyorsunuz. İyi bir hasta bakıcı gibi, «zavallı hasta çocuğu» yoklamak için geliyorsunuz. Ben yanınızda yokken, hepiniz bana bu ismi veriyorsunuz, biliyorum. Sırf merhametten geliyorsunuz, evet, evet, inkâra ne lüzum var? Merhameten. Siz iyi bir adamsınız değil mi? Babamın size bu sıfatı vermesine memnun oluyorsunuz. Sizin gibi iyi adamlar, dayak yiyen her köpeğe, her uyuz kediye acırlar. Sakat bir kıza neden acımasınlar?

Dimdik duran vücudü bir, rase ile sarsıldı ve Edit, sözüne devam etti:

— Fakat, Allaha şükür, sırf sakatlığım yüzünden bana karşı gösterilen bu nevi dostluğa ihtiyacım yok!.. Evet, Öyle meyus gözlerle bakmayın! Hakikati böyle ağzınızdan kaçırdığınıza, yalnız «bana acıdığınız» için bize gelip gittiğinizi itiraf etmenize canınız sıkıldı, değil mi? Çok hizmetçi kadın da böyle diyordu. Fakat o, hiç olmazsa samimî olarak açıkça söylemişti. Siz iyi bir adam gibi, daha teennî ile, daha kurnazca söylüyorsunuz. «Bütün gün yalnız» olduğum için gibi dolambaçlı tabirler kullanıyorsunuz. Merhameten geliyorsunuz, bunu çoktanberi biliyorum. Hem de, yaptığınız fedakârlıktan dolayı takdir edilmek istiyorsunuz. Fakat, maalesef, fedakârlık istemiyorum! Hiç kimseden fedakârlık istemiyorum hele sizden, hiç... Sizi bundan menederim, anlıyor musunuz, menederim... Sizin refakatinize, merhametli bakışlarınıza, nemli, sünger gibi ıslak gözlerinize, ihtiyatkâr gevezeliklerinize, beni hakikaten muhtac mı sanıyorsunuz? Hayır, çok şükür, sizin hiç birinize ihtiyacım yok... Ben, kendiliğimden işin içinden çıkarım. Sizin yardımınız olmadan da kendimi idare ederim. Usanırsam, ne yapacağımı biliyorum.

Edit, birdenbire bileğini bana uzattı:

— Bakınız! dedi, şu yara izine bakınız! Bir defa, makasla tecrübe ettim, yalnız beceremedim, damarı bulamadım. Maalesef tam zamanında yetistiler, kolumu sardılar, yoksa sizin hepinizden de, bu pis merhametinizden de kurtulmuş olacaktım! Fakat, merak etmeyin, bir daha sefer daha becerikli davranacağım! Beni size, elim kolum bağlı teslim etmediler! Halime acınmasından sa geberip giderim.

(Arkası var)